

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Dez. Ferecoz-etcza 20.
INSERȚIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de
scrisă costă fiecare ziar 20 fl.
Manuscrisurile se lu-
păzesc.
Telefon pentru oră și
comitat 502.

Aviz abonașilor.

Dragă toți abonașii noștri să binevolască să plătească cu achitarea sumelor ce ne datorăm. În același timp le aducem la cunoștință că dela toți aceia cari nu ne vor plăti abonamentul până la 10 Septembrie vom încasa abonamentul prin oficiul postal.

Adm. «Tribuna».

Ziarele noastre și ziarele din Regat.

Dintre condițiile de existență a ziarelor noastre de aici și a periodicelor din România, simțim desigur o mare deosebire. Plângerea dlui senator Grigore Procopiu împotriva libertății exagerate a presei, în contra intereselor de stil și a lipsei de urbanitate și respectarea intimităților, nu se potrivește tocmai pentru împrejurările noastre. Ceea ce în Regat este un motiv de saturație, ni se pare nouă, celor de aici, drept un motiv de neajuns. Libertatea aceea absolută, care confrății noștri liberi par a pătimi, nu poate fi în concepția noastră, decât cel puțin în vis.

Deosebirea aceasta dintre noi și gazetele din Regat, din mila unei constituții binefăcătoare, poate constata la întâia privire asupra ziarelor franceze, cu stilul plin de temperanță în polemicile politice, cu impulsivitate

și fără număr din articolele secundare, cu înțepăturile și aluziile din fiecare informație. Atmosfera de libertate, care garantează numai decât mișcarea nelimitată a spiritului, este evidentă. În schimb priviți la noi formatul acesta schimbat, după tradiția germană: cuprinsul acesta înfășurat în vorbe cântărite, gândirea desfășurată cu precauție, fiecare formă stilistică, fiecare rând se resimt de dispozițiile draconice ale unei legi de presă, care ne sufocă și de ochiul veghetor al unei justiții, care nu ne tolerează.

Pe cât de fericită a fost deci soarta presei din România și pe cât de ușoară i-a fost astfel misiunea de a contribui la încheierea României moderne sub raportul ei politic și cultural, pe atât de grele și de multe au trebuit să fie sacrificiile ce ni s'au cerut nouă, — sacrificii de oameni, de bani și de suflete — în cursul luptelor noastre pentru salvarea românismului din aceste părți.

Care va fi viitorul în condițiile de dezvoltare ale presei, firește, nu putem prevedea. Reuși-vor oamenii politici din Regat să restrângă abuzurile, de cari se plâng și se găsiască pentru asta o soluție, demnă de spiritul modern al legii existente, nu putem ști. Nici nu avem darul de a prevedea, dacă ziarele noastre din Ungaria vor continua multă vreme să stea supt lacătul și zgarda acestor măsuri înăbușitoare de gânduri. Orice ar urma însă, dintr-o parte sau alta, avem puncte comune de contact, avem

chestiuni de credințe și de atitudini, pe cari e bine să le stabilim.

Convingerea noastră, înainte de toate, este că cercul de activitate al ziarelor românești de pretutindeni nu mai poate rămâne mărginit la interesele speciale de provincie, ci toate la un loc au datorita să privească neconținut la cauzele generale ale românismului.

Mărturisim că în această privință s'a făcut prea puțin până acum. Dacă în presa noastră din Ungaria s'a făcut tot posibilul să se țină interesul cald pentru viața politică și culturală din Regat, dacă cu inimă caldă am înregistrat toate succesele străduințelor mai nouă de ordin social și economic, pentru ca să dăm cititorilor noștri un tablou cât se poate de lămurit al României moderne, nu putem să afirmăm același lucru și despre confrății noștri din centrele României. Recunoaștem cu drag, că evenimentele dela noi nu se petrec fără ca ele să deștepte un ecou și dincolo de Carpați, dar este în interesul cauzei să spunem cu această ocazie, că multe informațiuni referitoare la noi se dau cu ușurință și cu o lipsă oribilă de temeinicie.

A nu putea zice chiar, că e numărul foarte redus al acelor ziaristi din România, cari ne cunosc în mod fundamental, cari au o justă intuiție a situației noastre politice, știu rostul întocmirilor noastre și pot să și dea seamă de valoarea persoanelor mai de seamă din mijlocul nostru. Austro Ungaria este atât de aproape, problemele de rasă sânt atât de atrăgătoare și rostul elemen-

Doi robi.

— Fragment *) —

De Octavian Goga.

— Si-l aduceți pe șaptezeci și cinci! — răsună deodată chiotul sergentului, un glas care atenuază zidurile. În golul liniștii mortuare a zidurilor, aceste răcnete curmă visarea robilor și fac să tresară cum stau așa ulțați cu fruntea pe palme. Se aude zingănitul legăturii de chei și sună prelung, ascuțit, obraznic... Sgomotul se apropie de ușa mea. (Eu sânt — păcătoarele — eu sânt 75.) Aud chela cum se înfinge în broască, cum se învârteste odată, și două ori. Un val de lumină năvălește pe ușa și se deschide și mă face să-mi frec ochii. În prag e un pandur îmbrăcat de paradă, cu pușca pe umăr, cu boloneta strălucitoare în vârf, drept, și cu cunoscuta severitate ungurească:

— Mergem la judecător!

Mă ridic, îmi iau pălăria și ies. Gardianul mă împinge dela spate, cu ungureasca lui poruncă:

— Înainte, domnu'e, înainte!

*) E un fragment din Odiseia la care m'a supus acum câteva luni justiția scumpei noastre țări. Nu e de actualitate, dar e un colț de tipică Ungarie intimă, care mi-a venit în minte dăunăzi, cînd, după douăzeci de ani de zile, mi-a fost îngăduit să trec granița spre Occident. Negreșit, că și, aceste rînduri cuprind un argument în favoarea împăciuirii și pot fi utilizate de noii colaboratori ai Telegrafului din Sibiu.

O. G.

Coborîm scările, trecem printr-o curte în care o ceată de robi în mantale lungi, sure, priveghiați de vardiști, tale lemne. Toți se opresc, muzica lor monotonă încetează o clipă. Întorc capul spre mine, parc'ar zice: încă unu! Ce-o fi greșit și asta?... Apucăm pe-un coridor întunecat, ca să leșim din nou la lumină. Se deschide ușa, o antișambră. Tovarășul meu își potrivește chiulul. Altă ușa. Intrăm într-o cameră largă, cu o masă mare la mijloc, cu polițe pe pereți și cu o mesită în colț. Vardistul stă drept în fața domnului dela masa mare, salută și își bate călcăiele:

— Vă anunț cu supunere, domnule judecător, Măria ta, I am adus pe șaptezeci și cinci!

— Bine! Așteaptă! — Și domnul dela masa mare își îndreaptă ochii spre mine. Mă învârtie de sus până jos într-o privire de triumf și strălucită mulțumire. Încă nimeni nu m'a privit așa. Nici nu cunoaștem uitătura asta, decât din cărțile cu haiduci ale domnului N. D. Popescu și din povestirile lui Scherlock Holmes. Cum se uită la mine un zămber larg îi întinde fața, satisfăcut își freacă mâinile, clipește și ret și plescăie din buze:

— Care va să zică... He... he... Care va să zică... Nu s'a putut? Ce? N'ai fugit? Ai?... Ne cunoaștem noi prietenii... — Și începe o ploaie de paragrafi: paragraf 375, paragraf 2, paragraf...

Un tânăr la mesita vecină scrie ce spune domnul cu barbete, domnul judecător. Serie, se oprește din când în când încurcat, tușește, ridică capul:

— Paragraf cât?

— Paragraf 375! — răspunse triumfător și ironic stăpânul meu. Și povestea urmează înainte, curmată la răstimpuri, de câte-o întrebare adresată mie: De ce ai scris? Recunoști? Ce te-a îndemnat? De ce-ai vrut să fugi? Unde te duceai? — Și alte vorbe ștute într'un ton schimbat, cu o maiestatică seriozitate protocolară cădeau asupra mea... Eu răspundeam încet și plictisit, fără nici un pic de supărare...

Mă legănau amintiri de tot felul. Reconstruiam crâmpete din lectura romantică a adolescenței: tablouri din închisoarea spaniolă, prinderea haiducului Ioniță Tunsu la colitura Oțului, pagini din Silvio Pellico. Mi-a apărut canalul dela spatele palatului dogilor din Veneția, vedeam «Ponte del sospir», auzeam bătaia ritmică a lăptășilor... Și mă duceam mai departe cu gândul. Admiram cina lui Veronese din Academia de lângă Rialto, mă supunea privirea Mariei din tabloul lui Tizian... Și ochii împălengerii îmi rătăceau în gol, poposind câte odată pe crucifixul de pe masă, din care un Crist de bronz ruginit, cu barba în piept, mă privea nespuse de umil, de trist și de părăsit: un anachronism jalnic în atmosfera asta de paragrafi...

— Am isprăvit! — Și cu un gest de indescriptibilă mândrie degetul arătător al domnului judecător îmi arată direcția ușii. Pandurul mă ia din nou dela spate și plecăm. Trecem prin antișambră, leșim prin gangul luminos și apucăm înainte.

Cînd ajungem într'un ungher dosnic, însoțitorul meu mă atinge ușurel pe umăr. Se oprește. Mă opresc și eu. Mă privește în față. Se uită în dreapta, în stînga, ca și cînd ar căuta pe ci-

tului românesc atât de important în acest cadru și totuși pentru presa din România evenimentele din Franța, atât de îndepărtate de cercul intereselor naționale, sânt totdeauna mai de actualitate.

Cum zierele de astăzi însă nu trebuie să aibă numai un rol informativ, ci trebuie să pună un deosebit preț pe partea educativă, ele ar putea ușor să se schimbe în adevărate catedre, de pe cari să se facă educația națională sistematică a cetitorilor. Dacă în locul reportajului fantastic despre crime și aventuri, zierele din România ar introduce rubrici constante, redactate de specialiști, în cari ar da zi cu zi orientările de lipsă despre întreg felul nostru de a fi, despre viața noastră în raport cu alte neamuri, despre tot ce facem și ne înconjoară (sânt gazetari cari nu cunosc nici geografia Ardealului!), relațiile noastre sufletești ar deveni desigur mai intime și folosul lor mai vizibil!

Să nu se supere confrății noștri, când le mărturisim atât de franc, că făcând situația noastră ținta unor studii și orientări mai serioase și lăsând la o parte informația de mântuială și fraza sunătoare și atât de goală uneori, ne-ar face un enorm serviciu cauzei naționale.

Se întâmplă adese-ori ca zierele să rămână singurele călăuze drepte în materie politică. În timpul pasivității noastre de pildă, singure zierele au continuat să țină trează conștiința națională. Iar în Regat, când se întâmplă ca oamenii politici, siliți de împrejurări, să se îmbrace în haina indiferentismului, numai zierele pot să continue propaganda pentru scopuri românești. În timp de pace sau în război, cu libertate deplină, sau cu sabia lui Damocle de-asupra lor, zierele au prin urmare datoria de a exercita influențe tot mai simțite asupra opiniei publice.

Ce bine ar fi, dacă asupra mijloacelor de acțiune s'ar putea stabili o unitate de vederi și dacă între zierele din Regat și

dela noi s'ar putea alcătui un program întreg de procedări mai serioase pentru reprezentarea intereselor reciproce. Și ce practic ar fi dacă între fruntașii presei de-acolo și cei de aici ar putea avea loc mai dese explicații și întrevederi, sau dacă tovarășii noștri ar avea curiozitatea să vie între noi și să-și culeagă ei singuri învățămintele din toiu campaniei. Nevoia unei apropieri, a unei armonizări de datorii și interese e numai decât necesară.

Dizolvarea dietel croate. Eri s'a publicat de către președintele Medakovics autograful regal prin care dieta Croației e declarată dizolvată.

Deputații croați s'au prezintat la această ultimă ședință cu toții în mare înută. Citirea autografului a fost ascultată în picioare, numai deputatul socialist Korac nu s'a ridicat.

Reforma electorală specială pentru Ardeal. Din Târgul Mureșului ni-se scrie: De câteva zile magnații de-aici și din jur, împreună cu mai mulți deputați dietali și secretari ministeriali, țin zilnic adunări tainuite, din cari s'a strecurat numai atât — că ei desbat un proiect de lege special în ce privește *votul universal* pentru Ardeal. Supt pretextul că vreau să susțină hegemonia maghiară, — ei urmăresc ținta să și asigure și pe viitor interesele lor de clasă...

Chestia prefectului Erödy. Duminecă a avut loc în Târgul Mureșului o mare întrunire publică, convocată de prietenii prefectului Erödy. La întrunire au luat parte mai bine de 1000 de cetățeni. S'a primit o moțiune prin care se exprimă prefectului Erödy deplină încredere și se condamnă goana murdară pornită împotriva lui. După întrunire, mulțimea s'a dus înaintea locuinței lui Erödy, făcându-i ovații zgomotoase.

Contele Andrassy ca savant de ocazie. Umilit în trufia-l de oligarch acerb, contele Andrassy, s'a furisat aproape pe nevăzute de pe terenul politic militante. El nu putea să privească în față renașterea atât de strălucită a popularității contelui Tisza, vechiul său antagonist,

ci a preferit a se surghiuni de bună voie în așăstria vieții de particular. În comedia vieții publice ungurești s'a săvârșit deci, aproape pe neobservate, o schimbare de roluri dintre cele mai de fruite. Ansamblul a rămas însă neștirbit, căci actorii desfășoră aceleași abilități în nouile lor roluri și deosebirile lor de temperament, ori de manifeste, ele nu jignesc tendința generală a acestei comedii ce se joacă de atâta vreme pe socoteala popoarelor din țară.

Falmosul »conte negru«, a ajuns să facă el acum pe surghiunitul de bună voie, deprinde cu multă predilecție gesturile de dăunăzi ale »silistrului dela Gesti« și aceste gesturi îi prind tot atât de bine ca dăunăzi pe contele Tisza. Cel ce au profesia să poarte treaba cla sei feudale, gazetarul imperialist, înregistrează cu o ipocrită mulțumire »succesele fenomenale« ale marelui mazzolit benevol.

Așa s'a întâmplat că alaltăieri, contele Andrassy, a roșit la o întrunire a medicilor unguri în Miskolcz un discurs de deschidere foarte neînsemnat atât ca conținut cât și ca formă: Un »eveniment« de o importanță atât de colosală, bine înțeles nu putea să le scape ditirambiștilor dela »Budapesti Hirlap« și în numărul său de azi ei îi consacără locul de frunte. Sânt liberi gazetarii unguri să și admire stăpânii în dragă voie și să i înalțe până la al șaptele cer, — noi nu le facem proces de conștiință. Lauda lor cu nemiluita e prea semnificativă însă, decât ca să nu ne oprească și noi pentru o clipă. Din ea se degajază năzuința stăpânitoare a politicii ungurești, năzuința de a primumi popularitatea zdrovită a individualității or reacționare pregnante, căci aceste individualități formează pilastri clădirii feudale a statului ungar și ele sânt garanția tralmicieii ei. Ca mâne văitoarea politicii militante poate să-l tragă la fund pe contele Tisza și sistemul feudal trebuie să aibă la îndămână elemente potrivite să i înlocuiască.

Școala de fete din Arad.

Am citit în »Tribuna« două articole scrise de femei în interesul școlii de fete de acolo. O bucurie mi-a cuprins sufletul, văzând, că femeile noastre își ridică glasul în interesul unei cauze atât de mari și de o importanță nediscutabilă, — și m'au îndemnat și pe mine să scriu aceste șire.

Am urmărit cu încordată atențiune acti-

neva. Se încredințează că sântem singuri, se apropie de urechea mea, îi bălăbănește pușca într'o parte, mi-se uită încă odată adânc în ochi și-mi șoptește tainic, cu glas tremurat, într'o românească din jurul Clujului:

— Eu am citit multe *versiuri* de-ale dumitale, domnule, că și eu-s rumân, numai vezi dumneata, aici nu-i slobod!... — Și rumen de emoție, cu obrazul luminat de un surâs bun, îmi strânge mâna bietul Român. Nu știu ce să zic. Inchid ochii o clipă... Imi tremură genele fără să vreau și pornim fără un cuvânt înainte...

La cinci pași am ajuns în curtea robilor. Procurorul ne iese în față și ne taie drumul. Pandurul îl vede, scoate pleptul, pășește drept, tanșos și-mi arată calea. Îi aud din nou glasul strâmt, brutal, poruncitor, oficial, pe ungurește:

— Înainte, domnule, înainte!

În strălucirea soarelui îmi apare la un colț stătutul lui Matia Corvinul în fața bisericii gotice din piața Clujului. Mă fulgeră un fior prin vine. Și ne ducem tăcuți, eu înainte, pandurul în urma mea: doi robi într'o pușcărie mare...

Sadea...

De Const. A. Giulescu.

Fusese o căldură năbușitoare în ziua acela. Cătră sară un vânt rece se stărnise din spre răsărit, imprăștiind în petice sdrențuite, cele câteva grămezi de nori albi, rătașiți în necuprinsul cerului. Tocmai spre miezul nopții intrasem în casă.

Fereasta din grădină era deschisă. Peste tot răcoare, bine. Mă desbrac, și m'ățez pe un scaun să privesc cerul, luna, stelele. De când nu mai stătusem de vorbă cu ele! Dar nu apuc să mi rotes: ochii împrejur, că văd o licărire de foc în colțul grădinei. Mi am zis atunci: Un licuriciu. Așteptam să l văd luminând în altă parte. Dar, zăresc în acelaș loc, același luminuță gălbue, în dosul căreia se proiecta pe zid o umbră cât o momâle. Zic atunci tare:

— Bată-te norocul, Coană Zinco, credeam că e un licuriciu prin grădină. Când colo... Dar, ce faci pe vremea asta de nu te ai culcat?

— Ia, stau și eu la răcoare, maică, și mă gândesc la viața omului, că e nimica toată! Mai pomenit-ai dumneata? Știi, îmi spuneai, că cunoști pe Sadea, *secretaru la Carmen*. Ei bine, se zice că s'a prăpădit. A dispărut din București de o lună și mai bine. Unde! — Dumnezeu știe!

— Și crezi dumneata una ca astă, coană Zinco, o întreb nedumirît? Te-a păcălit cineva. Nu-l mai căina de geaba că cine știe pe unde-i zămbește ochiul acum!...

— Ei, ba să poate maică, se prea poate!... Mie îmi spuse a băcanului din colț, știi clujita frate, cum îi zice... Frusinica de, zice că le-a spus-o și lor asară tot unul *din Carmen* se vede că ăla știe de rostul lui...

Și după o clipă de tăcere urmă:

S'o fi prăpădit sărmănelul! Și era ca bradul de voinic. Meșter la vorbă, la cântec, și om cu dichisuri. Uite, parcă l văd zău așa, pe vremea când îl aveam chiraș. Venea tiptil, tiptil pe la spatele meu și când vroia să-mi ceasă gologani

Imprumut, numai ce prindea să mi cânte la ureche, încet, dulce de tot:

Foaie verde trei smicele,
Pe deasupra casei mele,
Trece-un stol de rândunele;
Dar nu-i stol de rândunele,
Ci sânt dragostele mele,
Care m'am iubit cu ele
Din tinerețele mele!...

Ei bine maică, îi spun drept că băiat așa, mai rar! Avea sufletul de artist și pace!... Și de, ar fi păcat de atâta putere, de atâta viață s'o mistue pustul ista de pământ!...

— Eu tot nu cred Coană Zinco îi răspund. Măne aflu și să vezi dumneata de nu ești păcălită... Așa les une-ori vorbe rele oamenilor buni.

Oftă apoi bătrâna din adânc, și tăcurăm amândoi o bucată de vreme.

Luna se ridicase deasupra grădinei, topind jeratică de foc pe geamurile deschise. Ca niște ochi întrebători licăreau sus stelele vinete. Pe nisipul aleii tremurau frunzele castanului dela poartă; iar din vreme în vreme țigarea cocoanilor Zinco tot lumina ungherul grădinei, ca un ochi neadormit, ca o schintcie desprinsă din necunoscut.

M'au dus atunci gândurile în cadrul străzii al vieții petrecute!... Ori cum mă învărteam însă, nu puteam să gonesc din minte imaginea lui Sadea... Mă persecuta ca o umbră, ca o părere de rău... Și ce băiat de viață, Doamne! Pare că-l văd! Tiptil, tiptil apărând la un colț de stradă ori la o răspântie, veșnic cu o principesă în gură, și în-

»Reuniunea femeilor române din și provincie«, dela reactivarea ei. pas făcut de ea spre ajungerea lui propus îmi umplea sufletul de bucurie. Așteptam cu nerăbdare incorporarea lui frumos: în locul celui vechiu, un edificiu, modern și corespunzător, pen- scoala de fete din Arad. Și când cre- deia lucrul ajuns aproape de liman, tot în »Tribuna«, un articol din care se că s'au ivit piedeci și că nu merge acted cum just se putea spera și că oți sânt conduși de același singur gând: creșterea și largirea școlii. Și cum Doamne cresc aceștia, cari pun piedeci la reali- zarea acestui scop sublim! Păcătuiesc în- ra neamului, căci fără exagerare și cupare, trebuie să recunoaștem că de acum soarta neamului și a românii- ni este pusă în mâinile viitoarelor mame.

Ca mai puternică armă în mâna unui or este cultura, să câștige cultura tre- buri întâi să crești mame femei cu inteli- gență și cultură, ca ele apoi la rândul lor să naștie fii vrednici, gata de luptă să jertfi pentru neamul lor. Asta de- o de altă parte limba cum ne vom ca-o, dacă nu vom crește viitoarele în școli românești. Nicăiri nu se va lucra mai cu ușurință și rezultate măcar, decât în educația tinerelor fete ale neamului nostru, din care putem să ținem mama biruitoare a națiunii noastre; iar dacă o lăsăm pradă influențe străine, putem pierde o generație în- treaga de fii adevărați ai neamului nostru.

Admir energia și munca comitetului femeilor române din Arad și provincie, dar de multe-ori mă cuprinde că având atâta de luptat, — vor o- mînainte de vreme. Și nu înțeleg deci, truce domnii dela Arad le pun atâtea și voiesc din nou să condamne fe- meile la o absolută neactivitate pe terenul de lucru. Pentru ce fac tot posibilul, ca să le dea a-și continua activitatea? Pen-

din ochiul stâng în semn de zâmbet, te spina cu vorbele: Servus Iarie!... Și dacă te cumva cu voce bună, îl vedeai aplecân- du-se ușor lângă urechea ta, te prindea cu o de pește mijloc și punându-și surdina sub a lăpășii să cânte domol, adormitor, uci-

Foaie verde grâu mărunț
Inimă cu venin mult,
De te-aș mai vedea cântând
Și-o leacă de chef făcând!...

apoi un fel de furnicătură în tot cor- pusul, uscăciune nemai dovedită la lingurea, și și dai sama, te trezai or la »carul cu bere« pariziana în poartă. Și-n urmă, la treabă... Cântece, glume, voce bună și veselie câtă... Toată lumea era a noastră în sara cea!

unde-or să mai fie toate astea, m'am în- așa de-odată? Unde, dacă nu o mai fi? O! nu se poate!...

cum stam așa pe gânduri, visând la vre- ture de altădată, am simțit cum un fior îmi trecea prin inimă. Și mi-am zis: — Dar dacă s'ar spuse coana Zinca vor fi...

o-odată îmi veni o idee: Cel mai nimerit ar fi să mă duc la prietenul Cristea, care are o palmă de loc. El îmi va spune tot ce se știe despre Sadea...

am îmbrăcat repede și am plecat. Când am ajuns la poartă am zis tare:

Coana Zinco, să nu te culci, că-ți aduc o buună...

truce zelul lor trebuie suprimat? Și totuși există femei, pe cari le împinge ceva a executa binele — le împinge ceva nevăzut, un gest mistic venit din alte sfere nepri- cepute de nimeni. Și deși multe stavile și neajunsuri întimpină, — atât de multe, în- cât cu amărăciunea lor cuprinde un dis- gust — totuși o singură rază de lumină, ce răsare printre norii deși e de-ajuns, ca din nou să le încurajeze și îmbărbăteze. Rivalitatea dintre sexe ar fi vreme și la noi să dispară, să i-se lase teren și femeii să muncească pentru cultura neamului și binele comun.

Femeia mai întâi este chemată să crească o generație sănătoasă — și ca intelect și ca fizic — mame bune, femei înțelepte cari să îngrijască, ca vatra familiară să fie bazată pe principii de ordine, igienă; economie, etc.

Ori unde va putea pătrunde și va putea săpa dușmanul neamului, dar la tulpina, la rădăcina sa — în familie, la vatra casnică, — nu va putea ajunge, căci acolo *mama* e stăpâna și ea conduce regate și neamuri, căci fiii ei vor fi, ce va voi *mama*.

Ca să ne putem întări, să putem dar înainta în cultură, ar fi de dorit ca în toate centrele românești să se facă școli de fete bine organizate.

La Cluj, Oradea-Mare, Caransebeș (la Brașov, cu bucurie aflăm, că se proiectează deja o școală civilă de fete), căci nu- mai așa vom putea concura cu școlile străine, și vom putea scoate dela aceste școli, marele contingent de românce, cari se adapă acolo cu cultură nouă cu totul străină.

Dar să revin iar la școala de fete din Arad.

Cetesc din nou un articol referitor la chestia aceasta importantă, — scris de dl S. Secula și apărut în »Lucefărul« Nr. 15—16. Un articol care, în loc să ajute eventual la o deslegare mai bună a lu- crurilor, încurcă și mai rău afacerea.

— Bine maică, vino sănătos. Dar să nu zăbă- vești prea mult!...

Erau ciasurile două după miezul nopții, când am bătut la fereastra lui Cristea. Frecându-se le- neș la ochi a venit cam burzului în poartă, în- trebându-mă:

— Dar ce te aduce pe vremea asta la mine, prietene?

— Bre, ce știi de Sadea, că e trecut de o lună decând nu am mai auzit nimic de el?!

— E tare, mare, m'a răspuns amicului Cristea. Măne sosește în București. A fost prin ale pă- găne de strălățăți, pe unde nu pot merge toți muritorii de rând!...

— Bre, bre! Dar bani, am întrebat?...

— Știe el Sadea să se învârtască!...

Ridicându-se în sus amicului Cristea începu să mă dojonească:

— Și pentru asta mai sculat din somn?

— Păi vezi bine. Sadea nu e prietenul nostru? Și dacă nu mai știam nimic de el ce era să fac?

— Bre, dar tu trebuie să fi cam... Iauzi, să mă deștepte din somn, ca să mă întrebe de Sa- dea!? Bravo!...

Amicul Cristea a intrat supărat în casă, pe când eu am luat o în fugă nebumă pe stradă, ca să due mai de grabă coanei Zincai, veste bună că »fierul rău nu piere«!...

Și nu știu din ce colț îndepărlat, părea că-mi vine la ureche încet, adormitor, cântecul lui Sadea:

Foaie verde grâu mărunț,
Inimă cu venin mult!...

D. Secula zice s. e. să nu facem ziduri, — să nu investim averea în edificii — până nu avem școala. Așa știu că dl Secula lo- cuește în părțile Aradului, prin urmare tre- buie să știe, că în Arad există deja o școală civilă de fete confesională — dar nu are localul corespunzător. De altfel, întreb pe dl Secula, dacă faci o școală, nu trebuie s'o așezi undeva — în oarecare zidire? Și nu e mai bine s'o așezi în casa ta proprie — decât să închiriezi — pentru că subt cerul liber să admită și dl Secula, nu poate func- ționa o școală cu internat. Dl Secula, tot- odată ar trebui să știe și aceea din statu- tele și apelurile Reuniunii, că Reuniunea nu are de gând să facă o nouă școală, ci să adune fondurile de lipsă pentru ridica- rea unui edificiu, în care să transpună și susțină în conțelegere cu Consistorul școala existentă deja.

Un adevăr însă spune dl Secula: Că a- facerea aceasta prin atâtea trăgănări dela comisii la comisii, nu va ajunge încurând la un rezultat bun. Interesul pretinde mai puține vorb: și mai multă ispravă. Eu cred, că pentru ajungerea acestui scop, ridicarea unui așezământ cultural atât de important, n'ar trebui să existe jertfe destul de mari, pe cari biserica să nu le aducă spre reali- zarea lui.

Dora T.

Vizita studenților turci în România.

București, 22 August.

După cum am anunțat la timp Duminică 21 a. c., au sosit la Constanța un număr de 85 studenți otomanii însoțiți de profesorii lor și de ministrul cadastrului din Imperiul Otoman.

Excursioniștii au sosit la Constanța la orele 5 dimineața pe bordul vaporului »Principesa Maria« sub conducerea profesorilor universitari turci Mihtat bey și Ali Ieram bey,

La acostarea vaporului, muzica militară a în- tonat imnul național otoman, iar studenții oto- manii de pe bordul vaporului răspund cântând imnul regal român.

Dl Teodoru, secretarul general al ministerului cultelor, a urât oaspeților bună venire. A răs- puns Mihtat bey, mulțumind pentru frumoasa primire făcută. Au mai vorbit delegații studen- ților români, cărora le-au răspuns căți va stu- denții turci.

În sunetul muzicii militare excursioniștii au pornit în oraș vizitând lucrările moscheii în con- strucție. Apoi s'au dus la gară, iar la 6 și jumă- tate dimineața au plecat la București.

Încă dela orele 10 a. m., foarte multă lume se îndreaptă spre gara de Nord, spre a eși într- u întâmpinarea oaspeților turci. Tramvaele și tră- surile sânt luate cu asalt, iar calea Victoriei și calea Griviței la un aspect neobișnuit.

La orele 11 peronul gării de Nord e preamic pentru a primi marele număr de persoane care venise să asiste la recepțiunea studenților oto- manii și a profesorilor lor.

Ordinea este ținută cu mare greutate de către dnii maior Popovici și Rafael inspectorii de poliție, Pop șeful siguranței, maior Ghimpa coman- dantul sergenților de oraș, dl Veltz comisarul gării de Nord precum și de un mare număr de poliști și sergenții de oraș.

Pe peronul gării de Nord se mai află comite- tul de recepție compus din dnii C. Ionescu di- rectorul învățământului secundar, Alexianu inspec- tor școlar și Jean Demetrescu șef de cabinet din partea ministerului Instrucțiunii, G. Ioanin, Ingi- ner Țărușanu și M. Botec consilierii comunali din partea primăriei capitalei.

De asemenea se află prezenți Ex. Sa Seffa Bey, ministrul plenipotențiar al Turciei la București, cu întreg personalul legațiunii otomane.

Delegațiunea institutorilor a învățătorilor și a studenților.

Un cor compus din învățătorii, învățătoarele și elevii școalelor primare rurale din județul Ifov sub conducerea maestrului I. Popescu-Pasarea și a dlui Gheorghiu, revizor școlar al județului Ifov. De asemenea și muzica regimentului 10 artilerie.

Pe linia III-a de sosire se afla trenul care sosisse de la Galați și care nu eșise încă din gară. Fiind aproape de sosirea trenului din Constanța, o parte din public, care nu mai încăpea pe peron, crezând că trenul va rămâne în gară, se repe de la vagoane pe care luându-le cu așa se posta pe la ușă și ferestre.

În curând însă trenul se puse în mișcare și eși din gară, astfel că cei ce se seșise în el, făcând o plimbare fără să vrea, până la remisa de vagoane.

La pornirea trenului, publicul de pe peron izbucni în risete și aplauze.

La orele 12 și 10 minute trenul de Constanța sosește în gară.

Publicul izbucnește în ovațiuni entusiaste iar muzica militară cântă imnul otoman. Studenții și demnitarilor otomani își fac apariția la ferestrele vagoanelor și agitând batistele în aer, răspund la urale cu strigăte de »Trăiască România«.

Enfuzismul și uralele durează câteva minute, în care timp corul învățătorilor cântă în mod admirabil, imnul turcesc.

În fața vagoanelor în care se află studenții otomani se afla comitetul de recepție.

Printre excursioniștii se află d-nii Mahmed Eșaad, ministrul cadastrului, Ahmed Midza Efendi, rectorul universității din Constantinopol, Ali Ezzem Bey, Mustafa Tevzi Efendi, Ak f Bey, Kemal Bey, Galib Efendi, profesori universitari; Dr. Adilian Statet și Ralif Bey.

După ce se mai potolește entuziasmul, d. G. Ioanin, consilier comunal, urează bună sosire excursioniștilor în numele primarului capitalei, care fiind suferind nu a putut a le eși într-o înfrimare.

D. M. Botez, consilier comunal, în numele cetățenilor spune că oaspeții otomani sânt primiți cu mare dragoste în capitala Regatului Român. D-sa termină discursul său strigând »Trăiască M. S. Sultanul Mohamed; Trăiască națiunea otomană«.

D. Ali Kemal Bey, profesor universitar turc, a rostit în limba franceză, o frumoasă cuvântare mulțumind pentru entuziasma primire ce li s'a făcut.

De asemenea au mai vorbit d-nii Ali Izzet, președintele studenților otomani, și Boga Leon, student macedonean.

După terminarea discursurilor, se formează un Impunător cortegiu, care cu muzica în frunte porneste spre oraș. Ministrul și profesorii universitari turci s'au suit în automobile și au mers în fruntea cortegiului.

Pe calea Griviței și calea Victoriei ambele trotuare erau înșesate de lume, iar de prin balcoane și de la ferestre se asvârleau buchete de flori.

Cortegiul, astfel format, s'a îndreptat spre cantina universitară unde li s'a dat masa.

După amiază excursioniștii au vizitat orașul. Seara la orele 8 au fost un banchet la restaurantul Enescu; oferit de E. S. Sefa Bey, ministrul Turciei, în onoarea profesorilor universitari turci. A luat parte și dl ministru Spiru Haret.

La orele 9 seara s'a dat o reprezentație de gală în parcul Oteteleşeanu. S'a jucat »Orfeu în infern«.

Publicul, care umplea parcul, imediat ce excursioniștii turci și-au făcut apariția, i-a salutat cu ovațiuni nesfârșite, în timp ce orchestra companiei a cântat imnul imperial turcesc și »Trăiască Regele«.

E. S. Sefa Bey, ministrul Turciei, d-nii Mehmed Eșaad, Ahmed Midza Efendi, și dl ministru

S. Haret precum și profesorii universitari turci, au luat locuri în loji, ceilalți oaspeți în staluri.

La plecare publicul a făcut o nouă manifestație de simpatie oaspeților turci, cari au părăsit parcul în mijlocul strigătelor de: »Trăiască Turcia, Trăiască Sultanul«.

Luni, la orele 8 jum. dimineața, studenții otomani s'au reunit la Bufetul de la Șosea, unde li s'a servit ceteaua cu lapte, oferită de Primăria Capitalei.

Din partea autorităților noastre asistau dl Teodoru, secretarul general al ministerului cultelor, d-nii Ioanid și Botez, consilieri comunali, precum și întreg comitetul studentesc de recepție.

După o mică gustare studenții, dimpreună cu profesorii și cu reprezentanții autorităților noastre, s'au fotografiat.

A urmat apoi vizitarea muzeului de istorie naturală, a muzeului geologic, etnografic și a ministerului de externe.

O parte din excursioniștii, studenții la medicină, însoțiți de colegii lor români, au mers pe la diferite spitale și sanatorii spre a asista la operațiuni chirurgicale.

Studenții sânt încântați de primirea ce li s'a făcut.

V. N.

O voce străină.

Paris, 23 August. În cercurile diplomatice de aici i se atribuie o mare importanță vizitei studenților turci. În cercurile politice bine informate circulă zvonul că România și Turcia se vor alătura la triplă alianță, formând astfel un puternic bloc pentru asigurarea păcii europene.

Școlile românești din Bucovina.

Dintre Români din afară de Regat, cel de sub sceptrul austriac se bucură de cele mai mari libertăți, de cele mai multe drepturi. Așa se spune pretutindene. Chiar stăpânirea e preventoare, sau cel puțin pretinde a fi — și noi am trebui să ne folosim de aceasta — cerințelor culturale ale unui popor. Și cu toate acestea, noi Români bucovineni nu avem nici un gimnaziu curat românesc. Români de sub stăpânirea despotică și călcătoare de legi a Ungurilor au trei gimnazii curat românești.

Se va spune, au, însă cu ce jertfe! Tocmai aceasta e cinstea lor. Noi nu am fost cu privire la școlile noastre secundare capabili de jertfe, fie cu intenție fie din neștiință. Și vom vedea, de ce jertfă ridiculă e vorba, pe care înaintașii noștri au pretextat-o și mulți o iau încă și azi drept pretext de a nu putea avea un gimnaziu curat românesc.

Primul gimnaziu din țară e gimnaziul prim de stat din Cernăuți, care cu doi ani în urmă și-a serbat jubileul de o sută de ani de existență. La 1808 Români erau încă în majoritate covârșitoare, și erau și mari boieri români cu vază. Și nimeni din boierii noștri, nimeni din clericii noștri și nimeni din cărturarii noștri nu s'au aflat să pretindă cu stăruință, ca acest gimnaziu să fie românesc. E stăpânire nemțască, trebuie și școală nemțască; astfel nu poți ajunge departe. Cel puțin e scușabil, așa era spiritul vremii. Spirit național conștient pe vremea aceea încă nu se pomenia.

Al doilea gimnaziu din țară, după vechime, e cel din Suceava. Întemeierea acestui gimnaziu e de tot deputații. Și ar fi bine și de un foz de mare, ca deputații noștri, consilierii și consistoriarii români și ceilalți oameni competenți ai noștri să și reamintească urcele de întemeiere, cari se pot avea ușor la îndemână în cartea părintelui C. Morariu »Skizzen über die Rumänen aus der Bukowina etc«. În aceste urice e scris: acest

gimnaziu se întemeiază, spre a crește când de preoți români, fiind în țară mare lipsă acestia. Pentru candidații de preoți români în gimnaziu curat românesc. Nefiind la anul însă profesori secundari români, se hotărâse deocamdată limba de predare nemțască rămânând ca fondul religios, care susține până azi gimnaziul, să se trimită pe spesele sale candidații profesori români la universitatea din Viena.

Îndată ce acești candidați vor fi cvalificați, să se introducă imediat la acest institut limba de predare românească conform uricului de fund. Până azi gimnaziul, propriu zis, e cu limba de predare germană și cu banii fondului religios gr. or., se cresc anual peste 300 de ovrei. mării din oamenii noștri conducători nu i-a nit și nici nu-i vine în cap, să tragă la răspundere stăpânirea pentru neobservarea dreptului nostru garantat prin uric, și să ceară împlinirea lui, căci profesorii români aveam acuma de peste 20 de ani s'au adaus cu chiu, cu vai, întru clase paralelele române, în cari elina însă predă tot în nemțește: iară după 45 de ani s'au continuat aceste paralele, însă numai cu limba latină și cu matematicile în românește. Acest gimnaziul din Suceava, care, relativ, e cel bun pentru noi între cele existente, și pe noi ni l place a-l da la orice prilej de gimnaziu românesc. Dacă ar fi oamenii noștri ceva destoinici, mai desinteresată și mai curajă la flet, s'ar putea realiza ușor.

Al doilea gimnaziu pretins românesc, care însă și mai puțin românesc ca cel din Suceava e gimnaziul 3 de stat din Cernăuți. Năsterea acestui gimnaziu e caracteristică pentru tactica acestuia stăpânirii. Grație unui abil tactic a lui Gheorghe Popovici se înființează o formă de filială pe lângă gimnaziul prim de paralele române utracviste, adică cu materii predate pe jumătate în românește, pe jumătate în nemțește. Fiind elevi prea destui, Români să se declare filiala ca un gimnaziu de sine tător. Stăpânirea însă întemeiază un gimnaziu curat nemțesc, care servește exclusiv jidanilor, și știe, că funcționarea din Bucovina e cotropită de jidan și adaugă filiala cu clase paralele, și mai și numai ca Români să nu aibă un gimnaziu al lor propriu, unde ar putea dispune de chibzulrea și trebuințele lor.

Al treilea gimnaziu pretins românesc e gimnaziul din Câmpulung, înființat cu trei ani în urmă, care, dragă Doamne, ar avea să fie lansat gimnaziul curat rusesc din Vinița, unde — multor Români din Bucovina nici nu li va a crede, — se scriu în catalog note în românește și se eliberează certificate (testimonii) rutenește. Deci ce privește școlile secundare Rutenii ne-au întrecut. Căci gimnaziul din Câmpulung are ca și cursul superior al paralelor mâne din Suceava și ca și toate clasele paralele dela gimnaziul 3 de stat din Cernăuți, numai țina și matematicile în limba română, iară celelalte materii în limba germană, adică e un gimnaziu utracvist, ca e e cea mai mare nepotrivire pedagogică din câte există. Aceasta o poate spune cu sufletul curat fiecare, care a predat în clasă română utracvistă. Înch-pui-și cutare meșter pedagog din ministerul de instrucție din Viena sau un reprezentant al autorității școlare din țară, un chinez să învețe pe ficionul D-sale, și știe numai nemțește limba japoneză. Căci e rat așa, dacă iei d-ta pe un băiat dela țară, și abia de știe citi nemțește, și-l pui să învețe tatica, limba greacă și altele, lucruri, cari nu cunoaște prin o altă limbă, care nu o știe, și care nu o poate învăța cu toate cursurile predate. Când leși dintr'un astfel de gimnaziu ești simplită o victimă a unui nenorocit și imposibil de pedagogie. Imi aduc aminte groaznic de învățăm cuvine elinești nemțescă să înțeleg ce înseamnă. Nu știi nici românește, nici nemțește, nici materia predată; e natural, că o materie necunoscută să o învăța numai printr'o limbă care o cunoști. Studiul într'un gimnaziu utracvist e o simplită timpire sistematică a orișice facultăți intelectuale.

Pentru cumpărare
de
pălării pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENC
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Huny

va spune: practica dovedește contrariul, căci gimnaziul utracviste dăinuiesc, vrea să zică s'au sălă. El bine! Nu e adevărat.

dăinuiesc, pentru că majoritatea elevilor trece nepregătită, cum se cade, luându-se, cu înțelesul forurilor superioare, vecinic în considerare, că nu știu bine nemțește. Existența gimnaziilor utracviste, și în genere admiterea și înțelesul lor, ca să existe, admite pentru noi o singură concluzie: Slăbirea facultăților intelectuale la elevii români, sau în cazul cel mai rău, producerea de universitari români fără prezență bună se face cu intenție și sistematic de către acei, cari au puterea și datoria, de a nu lăsa suflul unui popor, ci de a-i da școli în școli. Și întru adevăr statistica, dovada cea mai înfrântă, confirmă concluzia noastră. Abițenții români es totdeauna mai puțini, deși se află sub aceleași condiții ca și străinii, abstrăgând de utracvismul. Și universitari români naufragiați, cu examenele de tot întârziate nu sânt o raritate. Toate cazurile nu se pot explica prin neînțelegere sau lipsă de mijloace materiale. Și o înțelegere a poporului nostru față de altele, nu am admite.

O astfel de buruiănă rea și otrăvitoare e utracvismul. Și am rămas uluiți, și cu amintiri de război, noi toți cari ne înțelegem rostul nostru în învățături și educători ai tineretului nostru, și am auzit, că o cerință veche și îndreptătită, de a avea clasele paralele române, și nu utracviste lângă gimnaziul din Rădăuți au să leie ființă în forma nenorocită a utracvismului. Domniile noastre, în primul rând on. domn deputat al județului, și oamenii noștri de școală, au dat-o sfântă să intervină, cât este vreme, ca aceste clase paralele să fie curat românești, și nu numai românești, sau cel puțin să apară sub forma celor patru inferioare din Suceavă. Iară de școlarii — și durere multor Români — cari au învățat în școlile false și neînțelese, credința căreia l-au avut jertfă gimnaziul din Câmpulung, că cu cât învățăm mai bine nemțește numai într'un gimnaziu utracvist sau cel puțin utracvist se poate învăța, spunem, să se gândească la cele ce le-am învățat împotriva utracvismului și să-și jertfească egoismul fals pentru viitorul copiilor lor, ceea ce e ridicolă care o amintim la început, și să încredințăm, că dacă Polonia, Cehia, Italia, și alții pot învăța nemțește în gimnaziile naționale, vom nimeri și noi aceasta.

»Patria».

fundele și brănele naționale, ducându-le la căpitănatul orășănesc de aici.

Observă că, dela unii, mai ales dela fete, au luat nu numai funda ci și monedele înșirate pe fundă, — dupăcum au datină de a purta fetele de pe valea Murășului.

Am înțeles mai târziu și aceea, că poliția orășănească a dat și ea în mai multe rânduri ajutor jandarmilor, când unul sau altul dintre voinicii noștri omânași, mai curajoși, nu voiau să se lapede cu una cu două de podoaba portului.

Un românaș ulmit de ferocitatea jandarmilor a venit la mine și m'a întrebat: Ce fel de legi s'au putut aduce acum de curând, că jandarmii iau dela toți feciorii și dela toate fetele și brănele naționale românești? Până acum pela noi nu lera așa ceva!!

În puține cuvinte l-au lămurit, și tot în puține cuvinte l-am explicat ce sânt legile și ce sânt făcătoarele.

Nu am avut norocirea să mi se adreseze aproape nici unul dintre cei interesați în cazul cu tricolorul național, pentru a mă întreba de sfat etc., dar cu toate acestea, mâhnit și eu peste măsură, — m'am interesat de comisarul polițienesc, și întâlnindu-l pe drum, l-am întrebat dacă are de știre despre vandalismele ce le lascenează prin oraș și chiar împotriva românilor, jandarmii a căror menire ar fi să mențină ordinea publică la astfel de ocazii, iar nu să se năpustescă asupra țărănilor pașnici și asupra inocentului tricolor național românesc, căci în felul acesta tocmai tulbură ordinea și primejdulesc siguranța publică??

Mi-a răspuns, că el nu a dat ordin de asemenea natură, dar că jandarmii cunosc de bună seamă legea și ordinațiunile, se poate însă să fi primit un astfel de ordin dela vre-un alt for. L-am rugat să dea numai decât ordin ca să înceteze brutalitățile, căci pela noi nu sau sau mai pomenit așa ceva. Comisarul m'a refuzat.

Mal târziu m'am întâlnit cu o patrulă de jandarmi, dela care am aflat că, au ordin «înalt» să facă celace fac, dar sursa acestui ordin nu au volt să mi o comunice.

Văzând că jandarmii nu mai conțenesc a maltrata portul românesc am intrat la oficiul comisariatului, ca să mal întreviu odată dar comisarul mi-a răspuns scurt, că acum nu are timp... era chiar în discuție cu Domnul sublocotenent dela jandarmi și încă cu unul de rang mai inferior. Am ieșit scârșind din dinți, și m'am apucat de raportul acesta!

Până acum Românii din jurul afurisitului de Aiud, pașnici, iubitori de ordine și de o toleranță rară cum sânt, încă n'am avut parte de șicane de soiul acesta. Aceasta este răsplata Românilor de pe aici, pentru că au ridicat la putere mare și în posturi înalte pe toți mutălații și tântăiații!!

Brănele și fundele naționale românești cu toate acestea să vor înmulți așa de mult, încât de strălucirea acelu tricolor vă vor sări și ceilalți ochi cari v au mai rămas... domnilor, cari înscenați și dați ordin pentru astfel de barbarisme!

Iată preluțiile împăcării româno-maghiară. S.

Ocna-Sibiiului, 21 August.

În societatea mal multor dame am mers Dumineca trecută la Ocna-Sibiiului pentru a vizita băile. De abia însă ne-am scos bilete pentru a face câte o baie și s'au și prezentat jandarmii, cari fără nici o lămurire au provocat două dame îmbrăcate în costumul nostru național să depeie tricolorul, care după lege — ca făcând parte din costum să poate purta. Este grozavă obraznicia, când fără lămurire răpesc cu puterea tricolorul, mai ales, că din totalul oaspeților dela băile acestea, jumătate o formează oaspeții români, parte stabili, parte, cari vin zilnic cu trenul, fac baie și apoi să înapolază la Sibiu sau în jur.

Astfel în mod brutal au fost lipsite de brăul în culorile românești 2 dame viguroase din Săliște unde până azi să poartă cu cea mai mare fală frumosul nostru costum național.

Căzul l-am anunțat unui avocat din Ocna pentru ca să facă pașii de lipsă contra purtării jandarmereștii fără ordin în scris, la ce mi a răspuns, că nu se ajunge la nici un rezultat. Tot acel avocat mi a povestit apoi, că tot în această zi, s'au postat jandarmii înaltea bisericii din Ocna, pentru a despolă de brăile tricolor și pe locuitorii comunei Ocna Sibiiului.

Poate acesta este semnul, că să ajunge mai curând la împăcare. Damele sânt Ana și Marina Miclăuș locuitoare în Săliște. A. M.

Din străinătate.

Turcia și România. »Kölnische Zeitung« publică următorul articol ce l-s'a trimis din București:

»În cercurile politice de aci se atribule mare importanță vizitei marelui vizir.

La Sinaia, unde a apărut în audiență și la rege. Haaky-pașa a avut mal multe consfătuiri cu d. Djuvara, ministrul de externe al României. S'a discutat cu acest prilej, în primul rând, situația din Balcani și chestiunile pendinte, dintre Turcia și România.

A venit, apoi, în discuție convenția comercială, care se tratează de câțiva ani, fără rezultat; convenția consulară, în legătură cu cea dintâi, precum și chestia vacurilor din Dobrogea, care va fi regulată acum.

S'a mai vorbit despre cererea cuțo-vlahilor din Macedonia, cari vor să se despartă de patriarhul ecumenic și să-și organizeze o biserică și o școală a lor proprii.

Guvernul român și-a dat consimțământul în această chestie și sprijină pe lângă poartă demersurile cuțo vlahilor.

Di Djuvara a prezentat mult material în discuția avută cu Haaky Pașa.

În sfârșit s'a discutat agresiunea suferită la Pireu de vaporul român »Împăratul Traian«, fapt care a sporit prietenia dintre Turcia și România.

Avându-se în vedere încordarea care domnește în Bulgaria, din pricina dezarmărilor din Macedonia, cel doi diplomați au căzut de acord că singurele Turcia și România sânt sprijinul păcii în Balcani și o acțiune comună a ambelor puteri ar putea menține statul quo.

Cum e și natural întâlnirea dintre di Djuvara și Haaky pașa nu se datorește întâmplării ci a fost bine pregătită pe căi diplomatice, și ea nu poate decât să întărească prietenia între Turcia și România.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

pentru că dela **Székely și Réti** fabricanți de mobile în **Marosvásárhely**, garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane**. Tot economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform termenii separate, în oricare parte a Ardealului. În apropiere la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă.

Revoluție plănuită în Portugalia. Din Londra se telegrafiază: Ziarul »Central News« primește din Portugalia știri alarmante despre o revoluție ce s'ar plănuți din partea clericilor, cari vor să răstoarnă guvernul liberal, să aresteze membri cabinetului și să proclame dictatura militară. Ducele de Oporto, care a fost încunostințat de un prieten necunoscut despre revoluția plănuită, s'a retras în cetate, unde se țin necutenit consilii de război. Se zice că guvernul a concentrat însemnate forțe militare în Oporto, pentru a putea să reprime orice mișcare revoluționară.

Jubileul principelui Muntenegrului. Sărbările jubilarie ce vor începe la 28 August, când se împlinesc 50 de ani dela urcarea pe tron a principelui Nichita, au proporțiile unei manifestații politice de mare importanță. La aceste sărbări jubilarie iau parte nu numai statele din Balcani, ci și reprezentanții aproape a tuturor statelor din Europa. Bulgaria și Italia vor fi reprezentate prin înșiși suveranii.

Regele Ferdinand al Bulgariei a și sosit Duminecă seara la Cetinje, însoțit de moștenitorul de tron Boris, de miniștri Papricov și Nicolalew și o suită numeroasă. La Antivari, regele și suita lui au fost întâmpinați de principele moștenitor Danilo. Intrarea în Cetinje a fost triumfală.

Luni la amiază au sosit la Cetinje și Regele Italiei Vittorio Emanuele și Regina Elena, care e fata principelui Nichita. Și suveranii Italiei au fost întâmpinați la Antivari de principele moștenitor Danilo. În palatul din Cetinje li s'a făcut o primire deosebit de călduroasă. Îndată după sosirea lor a avut loc un banchet familiar, la care a luat parte și Regele Bulgariei cu principele Boris.

Principele Nikita al Muntenegrului, primind într-o scurtă audiență pe corespondentul din Cetinje al ziarului »Neue Freie Presse«, și-a exprimat întâi bucuria pentru atitudinea simpatică a presei austriace față de țara lui. »Muntenegrul — a spus prințul — merită această simpatie, pentru că muntenegrenii mei sânt un popor bun și brav, care se bucură când presa europeană li manifestă dragoste.

»Să ni-se dea timp să ne desăvârșim opera de națiune europeană și civilizată«.

Prințul a arătat apoi corespondentului cât de mare plăcere li procură vizita regelui Ferdinand al Bulgariei, — vizită pe care pune un preț deosebit.

Un preot german despre România.

Revista »Jahresbericht des Frankfurter Vereins für Geographie und Statistik« (1910) publică o conferință foarte interesantă despre noi, care a ținut-o în Frankfurt pe Main parohul Dr. Karl Schwarzlose, sub titlu: »România, Țara și locuitorii ei«.

Conferențiarul, care și-a ilustrat expunerile sale printr-o serie de proiecțiuni luminoase, s'a informat cu mare grijă asupra subiectului său. El a întreprins, în vara anului 1909, o călătorie de studii prin țara noastră, având cele mai bune recomandări din partea ministerului de externe din Berlin. Precum mărturisește călătorul însuși, guvernul român și fostul ministru al Germaniei

la București d. Kiderlen Waechter l-au primit cu deosebită amabilitate, ajutându-l pe toate căile, astfel că, într'un timp relativ scurt, a izbutit să studieze România în toate direcțiile, putând să-și facă o înțelegere clară despre situația ei generală.

Importanța este constatarea prealabilă a preotului german, că România împarte cu statele balcanice din vecini soarta nedreaptă de a fi judecată adeseori nefavorabil și greșit din partea străinătății. Astfel, d. Schwarzlose amintește despre pretinsa »murdărie« orientală și despre pretinsele prigoniri ale Evreilor. Pe la 1870, scriitorul evreu Karl Emil Franzos, a dat descrierilor sale de călătorii prin Europa sud estică titlul de »Semi-Asia«. Această numire era chiar pe atunci cu totul exagerată. Astăzi ea este o nedreptate strigătoare.

Regatul României, spune d. Schwarzlose, trece adeseori drept stat balcanic. Mare rătăcire. România este, în realitate, un stat dunărean, care ține de Europa centrală.

Suprafața solului României corespunde aproape exact teritoriului Germaniei-de Sud, dar este locuită numai de vre-o șapte milioane de oameni, pe când Germania-de-Sud are 14 milioane locuitori.

În Europa României ating astăzi cifra de 12 milioane. Dar numai 6 milioane sânt cetățeni români, ceilalți sânt răspândiți în Austro-Ungaria, Rusia, Serbia, Bulgaria, Turcia și Grecia, numiți și Aromâni, dau regatului dela Dunăre dreptul de-a fi interesat în chestiunea macedoneană.

Cu privire la originea neamului nostru, d. Schwarzlose este de asemenea obiectiv și bine informat. D-sa admite că din amestecul coloniștilor romani cu Dacia a răsărit poporul daco-roman. Acest popor nou ar fi dispărut în vârtejul năvălirilor barbare, dacă n'ar fi avut scutul puternic al Carpaților. Parte din năvălitorii pe pământul Daciei, precum Slavii, Bulgarii, Maghiarii, s'au amestecat cu populația băștinașă. De aci elementele fizice, culturale și lingvistice străine. Dar masele daco-romane au rămas factorul dominant în noua formațiune a poporului românesc.

Limba noastră este în fond o limbă romanică. Ea are foarte mare asemănare de sunete cu limba italiană. Cuvintele romanice sânt temelia limbii românești. Elementele de grai latine dovedesc și faptul, că originea creștinismului românesc datează încă din vremea colonizațiunii romanelor.

Mulțimea elementelor străine în graiul românesc se explică prin amestecul de neamuri pe pământul românesc. Cele mai puternice sânt elementele slave, pentru că limba slavă fusese din străvechi timpuri, limba bisericească a Românilor. Deși începuturile creștinismului la Români sânt legate de colonizarea română, credința lui Isus a prins rădăcini numai după ce s'au botezat vecinii Bulgarii, în jumătatea a doua a secolului IX.

Dela ei primară Românil dogmele și constituția bisericeii, devedind supuși Patriarhului de Bizanț. Însă dela 1859, această dependență a încetat definitiv și România are de-atuncea o biserică națională autocefală. Pe vremuri și limba învățământului fusese cea slavă, pentru că școlile, ca și în Apus, erau ale bisericilor și mănăstirilor. Astfel se explică faptul, că vechea literatură românească este scrisă cu litere cirilice. Dar astăzi domină pe toată linia literelor latine introduse încă din secolul XVIII. În mișcarea culturală modernă se observează tendința hotărâtă de a curăți limba de elementele străine cari s'ar putea sacrifica fără de nici o pierdere, și de-a înlocui aceste elemente cu expresiuni pur românești.

Această problemă a limpezirii limbii, în sensul naționalității, este una din cele mai nobile datorii ale Academiei române.

În afară de ortodocși, trăiesc în România, după cifrele arătate de preotul german, 150.000 catolici,

25.000 protestanți, 45.000 mohamedani, 300.000 evrei, 5000 armâni.

Părintele Schwarzlose dă informații exacte și asupra istoriei politice a Principatelor române. Dânsul vorbește cu elogii despre împotrivirea lor vitej-ască în contra Turcilor și constată că vovezilor noștri, cari sânt glorificați cu drept cuvânt ca eroi naționali, chiar și astăzi, au trei condițiuni de vasalitate mult mai favorabile ca Sârbii și Bulgarii.

România modernă, întemeiată sub domnia lui Cuza și desăvârșită sub domnia regelui Carol, este o țară care progresează în toate direcțiunile. Capitala cu 320.000 de locuitori, ocupă o suprafață de șapte ori mai mare ca suprafața Frankfurtului. Orașul București este înzestrat cu toate însușirile unei capitale și Românil li numesc »Parisul Orientului«. Străinul este surprins de numeroasele și elegantele clădiri monumentale ale capitalei. Astfel de clădiri se află și în alte orașe românești, precum Iași, Craiova, Brăila, Galați. În toate aceste orașe, precum și în portul Constanța, trăiesc coloniile germane și comunități evangelice, pe cari le a vizitat parohul german.

Regimul odraslei de Hohenzollern însemnează o epocă nouă și binecuvântată în dezvoltarea României. Suveranul s'a interesat în prima linie, de înmulțirea mijloacelor comunicațiunii și de reorganizarea armatei, care și-a câștigat lauri neperitori la Plevna, fiind aliata oșterii rusești. Prin propria ei vrednicie, România și-a cucerit independența deplină și regalitatea.

Regina României s'a impus ca scriitoare, în literatura universală, iar ca Doamnă a creiat numeroase așezăminte de caritate.

Sub raportul geografic țara românească este foarte interesantă și variată. Are o climă sănătoasă. Primăvara și toamna sânt abia treceri scurte și adeseori țin numai câteva zile. Fluviul Dunării prezintă o deosebită importanță pentru România. Tot astfel provincia Dobrogei, despre ale cărei monumente arheologice parohul german vorbește cu entuziasm. Portul Constanța este apreciat în termeni elogioși. Serviciul nostru maritim este lăudat pentru confortul și regularitatea sa.

Din punct de vedere economic, d. Schwarzlose, constată, că sântem un stat aproape exclusiv agrar. Industria românească e foarte tânără și nu ocupă mai mult de 200.000 de oameni. Dar lucrurile se vor schimba, îndată ce comorile uriașe ale pământului vor fi preluate mai mult și românul va dobândi îndrăzneala necesară activității industriale. Deocamdată a luat un mare avânt industria petrolului.

Pământul României este de o productivitate fabuloasă. El dă recolte bune, fără de nici o îngrijire specială și fără de îngrășăminte. Regele și guvernele țin să răspândească în țară ideile agriculturii moderne. În acest scop servesc școlile de agricultură și Domeniile Coroanei.

Din suprafața României, 76 la sută este pământ productiv și 46 la sută se ară. Marea proprietate stăpânește aproape jumătate din pământul arabil; restul e al țăranilor.

Țăranul român trăiește încă foarte modest. O particularitate a caselor românești este pridvorul. Numărul analfabeților este mare, cu tot învățământul primar obligator și bine organizat. Principala este că țăranii și mai ales muntenii locuiesc răzleșiți, astfel că le vine greu copiilor să meargă la școală.

Portul național e simplu. Bărbații au haine albe. Ei poartă o cămașă în felul tunicii, peste cioareci. Portul femeilor e mai bogat în culori. Vițuțile naționale ale Românului sânt ospitalitatea, generozitatea, amabilitatea și mila.

Cea mai nouă prăvălie de vestminte și mai bogată în **Kings Arthur & Comp.**
unde poate cineva ca să se provadă cu **vestmintele cele mai bune și ieftine** din stofe moderne.
Rog Onor. public cu toată încrederea a mă cerceta și a se convinga. Deosebit atrag atențiunea părinților cari își aduc copiii la școală.
Serviciu prompt și conștiințios. Prețuri fixe. Telefon Nr. 1053. Cu deosebită stimă: **Kings Arthur & Comp.**

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 23 August n. 1910.

Un pas spre bine în comuna Murani. scrie: Reprezentanța comunală din Murani indemnul comitetului parohial — după o perioadă de 4 ani a ajuns la frumosul rezultat, câștigat aprobare dela forurile superioare hotărârea sa, ca în comuna noastră — Dușu și în toate sărbătorile bisericii noastre, — să fie închise toată ziua. Hotărârea aprobată și ridicată la putere de drept s'a pus în aplicare din 17/30 Iulie a. c. spre bucuria tuturor de-a celor, cari până acum s'au bucurat prea mult.

Un pas spre bine s'a făcut. Dele bunul Dumnezeu ca influința acestei schimbări asupra poporului să fie cât de îmbucurătoare!

Un pas spre bine s'a făcut. Dele bunul Dumnezeu ca influința acestei schimbări asupra poporului să fie cât de îmbucurătoare!

Un pas spre bine s'a făcut. Dele bunul Dumnezeu ca influința acestei schimbări asupra poporului să fie cât de îmbucurătoare!

Un pas spre bine s'a făcut. Dele bunul Dumnezeu ca influința acestei schimbări asupra poporului să fie cât de îmbucurătoare!

Un pas spre bine s'a făcut. Dele bunul Dumnezeu ca influința acestei schimbări asupra poporului să fie cât de îmbucurătoare!

Un pas spre bine s'a făcut. Dele bunul Dumnezeu ca influința acestei schimbări asupra poporului să fie cât de îmbucurătoare!

Un pas spre bine s'a făcut. Dele bunul Dumnezeu ca influința acestei schimbări asupra poporului să fie cât de îmbucurătoare!

Un pas spre bine s'a făcut. Dele bunul Dumnezeu ca influința acestei schimbări asupra poporului să fie cât de îmbucurătoare!

mat de moarte; la Cerignola, 3 cazuri noi și 2 decese dintre care unul din zilele precedente.

La Bari, Bitonto, Aisceglie, Caroto și Splinzola nu s'a mai întâmplat nici un caz nou. Știrile sosite din alte părți ale regatului asupra condițiilor sanitare locale sânt satisfăcătoare.

Din Madrid se anunță că importante măsuri au fost luate în toate porturile spaniole și la punctele de graniță, în urma ivirii holerei în Italia. Vapoarele, cari merg în America de Sud și care se duc până la Geneva, se vor opri de acum înainte la Barcelona.

— **Simptomele împăcării.** Din Senița, comună slovacă, se anunță că murind de curând un fruntaș al satului, familia i-a ridicat un monument somtuos și Dușineca trecută în frunte cu preotul și popor adunat, au plecat să l sfârșească. Abia se începuse însă slujba, când a sosit pretorele cu o haită de jandarmi și au împărșiat cu forța credincioșii adunați pe cuvânt că nu poate permite adunări politice fără concesiune. Poporeni au făcut arătare la tribunal contra volnicului pretore, pentru conturbarea serviciului divin și abuz de putere.

— **Inaugurarea castelului din Posen.** Din Berlin se anunță că inaugurarea noului castel imperial din Posen a avut loc la 20 August. Au sosit la Posen spre a fi de față la inaugurarea noului castel: împăratul, împărăteasa, principele moștenitor, ceilalți membri ai familiei împărătești și Bethmann Holweg și mai mulți miniștri, Orașul este decorat.

Oaspeții au mers în automobile la castel unde primarul a salutat pe împărat, pronunțând un discurs de omagii. Împăratul a mulțumit pentru primirea cordială ce i-s'a făcut și a proclamat Posenul ca nouă reședință, adăugând că noua reședință rivalizează cu surorile ei prin fidelitatea către împărat și împărăție, prin iubirea de rege și patrie, și ca noua reședință să fie un sprijin și o pepinieră a civilizațiunii germane și a moravurilor germane. În urmă împăratul și ceilalți asistenți au vizitat castelul.

— **Un preot denunțiant.** Din Bălța ni se scrie: În presara sfului Ștefan mai mulți tineri de școală, din Bălța și jur, ne-am folosit de prilejul sărbătorii Schimbării la Față pentru a ne distra preumblându-ne și discutând, mai apoi așezându-ne pe o poziție dominantă a comunei și cântând în cor diferite cântece românești. În sfârșit ne-am depărtat fiecare pela casele noastre. Peste noapte s'a întâmplat, că steagul unguresc de pe școala românească din Bălța, a fost luat, sfârțicat și aruncat în stradă de mână necunoscută.

Întâmpierea aceasta a dat ocaziune preotului românesc din Bălța, care pentru lucruri românești sau nu poate fi câștigat de loc, sau numai târît și de teama opiniei publice, a »gurii lumii«, să se recomande bunului și prea iertătorului public românesc printr'o »bravură«, care-l servește spre deosebită »cinst«. Iute s'a grăbit a afirma, ca mare psiholog și cunoscător al împrejurărilor, convingerea-i proprie, că făptuitorul e cutare tiner, care în sară fusese în mijlocul nostru.

În chipul acesta sergentul major de jandarmi a putut să zică aceluia dintre noi, cărora li-s'a luat interogatorul, că »inteligența română din Bălța« îl consideră vinovat pe respectivul tînăr, care a și fost ținut la casarma jandarmilor nemăncat aproape toată ziua de 20 August n. c.

Prin faptul acesta di preot din Bălța, care răspunde cu toți ai săi, când se amintesc anumite datorii naționale, că în Bălța e cosmopolitism, și

că e bine să trăim în bunăînțelegere cu străinii (supt ceace partea cea mai mare a bunei noastre inteligențe din Bălța înțelege acomodarea servilă poftelor și pretențiilor șovine ale unei mână de nemți maghiarizați și funcționariși din »nobilă« viță arpadiană, neincumetarea de-a începe și a încuraja orice acțiune menită să aducă ceva folos lumii românești, ca nu cumva să se supere străinii, căci atunci vai și amar), dar care pe de altă parte, deși preot în o comună fruntașă și director de bancă, se roagă de toată lumea, ca să intervină pentru a primi fiul său (și și samănă!) mana stipendiului »Fundațiunii Gojdu«, — a mai adăugat ceva lașisprăvile slabe ale aceluia, cari au înaintea ochilor veșnic numai și numai căpătulrea pe toată linia și cu toate mijloacele.

O nemuritorule Hamlet cu Danemarca ta, de multeori trebuie să fi amintit, când e vorba de »conducătorii« neamului nostru din cele mai multe părți!

— **Căsătoria lui Boris.** Ziarul »Patroica« aduce știrea că din prilejul vizitei regelui Ferdinand al Bulgariei la Cetinje va fi vorba și despre căsătoria moștenitorului de tron al Bulgariei Boris, care vroește să ia în căsătorie o principesă muntenegreană. Având însă în vedere tinerețea moștenitorului, această căsătorie va trebui amânată câțiva ani.

— **Arderea fabricii Krupp.** Ieri s'a aprins renumitul arsenal al fabricii Krupp din Germania. Asupra acestui incident primim următoarele amănunte: Focul a izbucnit în laboratorul fabricii, unde erau mai mulți chimiști și lucrători, dintr'o cantitate mică de iarbă de pușcă, coprinzând o parte a laboratorului.

Lucrătorii au început îndată opera de salvare, dar cu toate opintirile focul a apucat de nou la iarbă de pușcă și a zdrobit întreg laboratorul. Numai cu mare greu au putut să împiedice înțepirea focului. Focul nu a secerat dintre oameni nici o victimă.

— **Scrisorile regelui Alexandru.** Ziarul »Sanouprava« din Belgrad a început să publice o serie de scrisori din arhiva privată a regelui Alexandru al Serbiei. Publicarea acestor scrisori a făcut adevărată furtună în Belgrad. Ziarul »Sanouprava« vrea ca cu aceste scrisori să dovedească că regele Alexandru avea de gând să delature pe Petru Caragheorghevi.

Cea dintâi scrisoare e adresată ministrului președinte de vremuri Gheorghevi și e dată din Carlsbad, anul 1898. În curcile guvernamentale publicarea scrisorilor a stârnit un viu resenz și s'au luat măsuri pentru a împiedica publicarea lor. Se crede că după toate acestea ziarul va înceta tipărirea scrisorilor.

— **Victimele holerei.** Oficiul sanitar din Petersburg publică un raport asupra victimelor holerei, din care reese că din șase August până în treisprezece în gubernelile bântuite de holeră s'a observat 23,944 de cazuri noi de îmbolnăvire și în acelaș vreme au cucerit 10,723 de inficți. Dela erupția holerei până în 13 August au fost cu totul 11,2085 și au murit 50,287.

— **Insectele și prevederea timpului.** Broasca ne procește bine schimbarea vremei. Von Lendenfeld, profesor la Universitatea din Cernăuți, și-a dat osteneală să vadă cum se implinesc proorocirile broștei și a găsit că nemerește tot de atitea ori pe câte greșește.

O fi avind dreptate profesorul, o fi numai așa clevețire pe seama broștei, nu știm.

Dar, zice H. Coupin, Fabre, bătrînul cunoscut ca următor al obiceiurilor la insecte, ar fi dovedit că insectele cari nu lasă nimic de dorit în privința prevederei. Așa e omida zisă Procesiionară, care locuiește

Albert Dobó,

giuvargiu, Kolozsvár, Mátyás király-tér 15.

(Telefon 842). Fost prăvălia Husznic. (Telefon 842).

Prefăcând și asortând de nou magazinul de clasornice și giuvaricale

al lui ► Husznic János ◀ il continuu eu.

Mare deposit de clasornice și giuvaere și articole de argint veritabil și de China. Mare atelier de reparaturi. Ochelari se pregătesc

după comandă medicală.

pe pini, învălind ramurile cu cuiburi de pinză și adăpostindu-se în aceste cuiburi. Aceste omizi, în luna lui Decembrie, la Avignon, nu eșau de loc după hrană când apăsarea atmosferică era mică și deci amenințare de ploaie sau vânturi mari.

Și cele din grădina de iarnă nu se arătau, când apăsarea era mică, dar nesuferind de vânt sau ploaie cutezau a eși. În seara de 19 Decembrie când apăsarea a fost cea mai mică (744 mm.), nici o omidă n'a eșit din cuiburi nici în grădina de iarnă nici în cealaltă.

La 9 Ianuarie trec peste insulele Sanguinaires dela intrarea în portul Ajaccio un centru de apăsare mică (750 mm.). E vânt rece, îngheașă, e furtună timp de 5 zile. Omizile nu ies din cuiburi nici în grădina de iarnă, deși acolo nu era nici o primejdie, dar încă pe pomii de afară. La 15 furtuna se potolește, iar barometrul stă între 760 și 770 mm. pină la sfârșitul lunii și e bucată din Februarie, Omizile au ieșit după hrană regulat în toate nopțile, mai ales în grădina caldă.

La 23 și 24 Februarie nu era mai nici una la mînă, deși barometrul nu arăta nimic. Dar la 25 sosește un centru de apăsare mică și aduce ger și zăpadă.

Așadar în seara lui 23 și 24 omizile simțeau că se apropie un ciclon!

Fabre a observat aceeași simțire delicată că vine ploaie sau furtună la un fel de gândaci, Geotrupul. Aceștia ies din găurile ce au în pământ seara de adună balegă.

Cînd e vreme frumoasă ies, cînd e ploaie nu. Nu se înșeală nici odată. Fie cit de senină și cit de liniștită vremea, uneori geotropii nu ies. Și ploaie. Alte ori cerul e înorat, oameni cred c-o să ploaie, dar geotropii sînt de altă părere ies la muncă. Și nu ploaie!

Odată au simțit o furtună care bîntuia în partea de miază noapte a Franței!

— Wällischhof ul, prea plăcută stațiune climaterică de supt conducerea excelentului medic Dr. Marius Sturdza, devine tot mai mult locul de înălțare al românilor de pretutindeni. Atît pentru acei cari vin ai. l spre leculrea diferitelor boale cît și pentru cei cari reîntorcându-se dela marile stațiuni balneare, se opresc aici ca în liniștea idilică a Wällischhof ului să-și întărească și liniștească nervii lor surescîtați de sgomotul lumii mari. O deosebită atracțiune are acest stabiliment și pentru nemijlocita apropiere a orașului Viena, unde precum se știe în vara aceasta s'a deschis prima expoziție internațională de vînat, care atrage multă lume. Astfel și oaspeții Wällischhof ului fac zilnic excursiuni cu trenul sau automobilul în prea frumosul oraș împărătesc, precum și în împrejurimea atît de bogată în frumuseți.

Din lista de cură extrag numele acelor Români, cari actualminte se află aici: Dl Partenie Cosma, director de bancă, cu d-na și d-soara, din Sibiu; dl Vladimir Spătariu cu d-na, avocat în Vârșet; dl Mihail Velicic avocat, cu fiul din Chișineu; d-na Mișl Dr. Proșteanu cu fiul, din Vârșet; d-na Sofia Dr. Mladin din Parbul; Dl Dr. Lazar Ghebeles, avocat din Pecica; d-na Consul Andreescu din Craiova; d-na vîd. Petrache Andreescu, Craiova; d-na Maria Vanghella, Craiova; dl Dr. Cornel Ardelean, avocat din Chișineu; d-na Livia Dr. Nestor din Lugoj; dl Dr. Sever Miclea din Arad; dl Romulus Bucsa, teolog din Radeș.

— Convocare. Adunarea generală ordinară a «Reuniunii învățătorilor români dela școlile gr. or. din dieceza Caransebeșului» se convoacă pe Duminică, 29 August (11 Septembrie st. n.) 1910 la Panclova, avînd următorul program: 1. La 8 1/2 ore dim. chemarea duhului sfînt. 2. La 9 ore deschiderea adunării. 3. Prezentarea rapoartelor și a altor exhibe încurse. 4. Alegerea comisiunilor. 5. Conferința Inv. Gheorghe Joaneora: «Gramatica lui Ienache Văcărescu». 6. Referenda comisiunilor. 7. Defigerea localității pentru adunarea generală din anul viitor. 8. Propunerii. 9. Alegerea funcționarilor și a comitetului Reuniunii. 10. Închiderea adunării.

— Timișoara, din ședința comitetului central ținută la 2/15 August 1910. Gheorghe Jianu, președinte. Petru Bandu, prim-notar.

— Aeroplanele și războiul. Profesorul Paulev, specialist în aviație, arată în «Le Matin» că aeroplanul poate fi în vreme de pace școală pentru exercitarea energiei și eroismului. În război, flote de aeroplane, ivindu-se pe câmpul de bătaie, vor întări puterea ofensivă a armatei. Cheltuielile cu flota aceasta ar fi nelinseminate. O mie de aeroplane pentru câte doi inși fiecare, dacă

le-ar fabrica statul, n'ar costa unul din ele mai mult decît trei cai de cavalerie. Cheltuiala pentru o mie n'ar fi nici a zecea partea din prețul unui Dreadnought.

În Anglia a făcut încercări cu aeroplanul Graham White, ca să vadă cum ar putea folosi pentru ducerea depeșilor. A plecat dela Blackpool, a zburat peste țară pînă la baratele dela Fleetwood, de unde luînd alte depeși, a zburat peste mare la Barrow. De acolo a venit în zbor îndărăt la Blackpool. Toate aceste zboruri au ținut 119 minute.

Lorraiu a zburat pe timp cețos o bucată de 65 de mîle dela Blackpool peste mare pînă la Rhos lângă Ilandudus (loc de băi la modă în țara Wales). Zborul a ținut 93 de minute.

x Atragem atențiunea asupra anunțului Kines Arthur & Comp. cea mai ieftină prăvălie de vestiminte în Timișoara-Fabric.

x Când cumpărați ochelari, a dresați-vă la magazine cari au în vedere nu numai interesul bănesc, ci vă spun sincer dacă e lipsă și de consultație medicală. Pentru ținerea strictă a acestui principiu și pentru serviciul conștiințios, recomandăm prăvălia de articole optice Seelenfreund Sándorné, din Kluj-Kolozsvár piața Jókai 2. unde găsiți termometre, grade, binocle, ochișoare, barometre de prima calitate. Reparaturile se fac cu pricepere și grabnic.

: Dentist român în Arad. :
? VIRGIL MUNTEAN ?
:: Szabadság-tér No. 3. ::

Cronica socială și artistică.

Teatru în Mercina. «Reuniunea de citire și cânt» din Mercina invită la concertul urmat de teatru ce va avea loc la 28 August n. în curtea școlii din Mercina. Se va juca drama populară «Iancu Jianu».

Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Lipsa de carne în Viena. Din Viena se anunță: În ultimele zile consiliul de miniștri s'a ocupat cu chestiunea scumpirii vitelor și cărnii și a decis, în scopul sporirii ofertei pe piețele țării, să ia cât mai curînd măsurile trebuincioase pentru a pune pe cale importațiunea cărnii din România, conform tratului de comerț ratificat, care intră în vigoare la 1 Septembrie; să intre de îndată în negocieri cu guvernul ungur în scopul admiterii importațiunii cărnii din Serbia, în limitele contingentelor, deja de mai înainte de rectificarea tratului de comerț; dacă este posibil ca cel mai tîrziu la 1 Octombrie să se permită de la o eventualitate la alta importațiunea de vite mari și de porci de proveniență fără inconvenient din Italia, Olanda și Franța, — și de a studia foarte curînd din nou chestiunea importațiunii cărnii din Argentina.

Consiliul a luat în cercetare de asemenea măsurile privitoare la tarifele pe căile ferate ținînd a determina cele mai mari oferte pe piețele austriace. În ce privește interzicerea exoperațiunii, cerută de mai multe municipalități, consiliul a decis să nu ia în considerare o atare măsură, de oarece ea ar putea fi în mod eficace valabilă atacată din punctul de vedere juridic, mai ales avînd în vedere stipulațiunile tratatelor de comerț și ar contraria scrupule politice importante în ce privește atitudinea străinătății.

Sarea de săruri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 9 August 1910.

Prețul cerealelor după 100 Hgr. a fost următorul

Orza nouă	
De Tisa	21 K. 50
Din comitatul Albel	20 » 70
De Pesta	20 » 50
Bănăținească	20 » 40
De Bacica	20 » 70

Secară de calitate L.	— —	14 » —
Orzul de nutreț, calitate L.	— —	12 » 75
Ovăs de calitate L.	— —	14 » 95
Cașcaval	— —	11 » —

BIBLIOGRAFII.

La librăria «Tribuna» se află de vânzare, 10—20 fil. porto:

Culegere de diferite cîntece cuprînzînd: horă, doine, sârbe, cîntece de petrecere, marșuri, serenade, cîntece populare și diverse. Intocmită de Ioan I. Ciurcu à 70 fil.

Albumul Buna à 7 coroane + 30 fil. porto postal.

Album în amintirea clericului Augustin Bunea. Edat de clericul din seminarul Bunevesti à 7 cor. + 30 fil. porto.

Amintiri dela «Junimea» din Iași. Vol. II G. Panu à 3 cor. + 20 fil. porto.

Biblioteca «Lumina» à 30 fil.

No. 1 Em. Gârlesanu. Trei veșenii.

No. 2 H. de Balzac. Călăul. Traducere de Măndru.

No. 3 Ion Agârbiceanu. Prăpastia.

No. 4 Paul Heyse. Prinșonierii. Tradus de nemțește de Alexandru Frunzescu.

Publicația «Ligel culturale» pentru ajutorarea înundațiilor din Bănat à 1 cor.

La librăria «Tribuna» se află de vânzare:

Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Cuvîntări bisericești 3—

Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Uniunea românilor din Transilvania cu biserica romano-catolică supt împăratul Leopold I 250

Andrei Ghidiu și Iosif Bălan.

Monografia orașului Caransebeș 3—

Avram Corcea, Balade populare 160

Ziaristica bisericească la români, studiu istoric de Onisifor Ghiba cor. 2—

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 5—10—30—20 fileri pentru porto, postal.

Comandele de cărți etc. precum și prețul lor să se adreseze către: Librăria «Tribuna» Arad str. Deák ferencz 20.

Posta Administrației.

Gherasim Sârb, Bélinez. Am primit cor. 2— și vam rezervat numerele 803 și 901.

Andrei Moise. Forotic. Am primit 14 coroane abonament pînă la 1 August 1910.

Redactor responsabil: Iullu Glurgiu.

«Tribuna» Institut tipografic, Nichin și cons.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficianți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Licitatie de padure.

Pe teritorul comunei Negribsei (Niger-
la) in comitatul Szolnok-Doboka in 31 l. c.
se vor vinde prin licitatie 72 jugare pa-
dure mare si veche de fag.

Amănunte mai detaliate la subscrisul :
up. Retteg. **Constantin Juga,**
preot gr. cat.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chi-
mic, broderie, și institut pentru
spălatul rufelor cu aburi, în
ALBA IULIA - Gyulafehérvár.
Széchenyi-u. (lingă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, cu-
rățire de trusouri, albituri de desupt,
de masă și de pat, perdele și ori-ce
lucruri din bransa aceasta cu prețuri
foarte moderate. Curățire și clopsi-
torie chimică de tot-felul de haine
pentru bărbați și femei, pardesii fără
a le desface, apoi materii de mobile,
perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Un candid. de avocat

cu praxă, află aplicare momentană
in cancelaria mea, pe lângă condițiunile cele
mai favorabile.

Dr. Enea Andrea,
advocat in
Nochrich-Ujegyház, (Szeben-m.)

Nou magazin de blănărie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimatului
public din loc și jur că, am deschis un
magazin de specialitate, bine asortat,
după cele mai moderne cerințe

In palatul contelui Nádasdy din
Arad strada Forray.

Am in depozite : șaluri și blăni pentru
femei, căciuli și manșoane, apoi pentru
stradă și haine de călă-
torie etc. Primeșc din
acest ram orice lucrări
noul și reparaturi, in-
grijire pentru vară etc.

Scopul meu e să servesc
on. clientele marfă și lucru
bun, pe lângă prețurile cele
mai moderate.

Cerind sprijinul on. pu-
blic, semnez
cu distinsă stimă :

Kovács Géza
blănar.

ANUNȚ.

Din 1 Septembrie a. c. începând am lipsă

un candidat de avocat

cu praxă. Salariul care se solvește ulterior
pe lună este 120 cor., iară dela esmi-
siuni afară de spesele efective 6 cor. diurnă
la zi. Reflectanții au a se adresa deadreptul
la mine în Timișoara.

Petru Tîgle, avocat.

Fond. in a. 1860.

NÁDER J.

măiestru

ARAD, palatul minoritan.

Ține in magazin cele mai excelente cuțite
de buzunar cu tăis englez și Solingen,
cuțite de bucătărie din oțelul cel mai bun ș. a.
cuți e pentru curățitul legumelor, pentru tăiatul
prăjiurilor, pentru carne, șuncă, salamă și cuțite
pentru caș. Cuțite pentru măcelari și cărnă-
țari, de junghiat și pentru curățitul intestinelor.

Pentru barbieri și frizeri : mașini de tuns,
briuri foarte fine, ascuțite, pre um și articlii
mănuitor. — Revizite de masă din Alpaca și
pafon, de prima calitate. — Ori-ce reparări de
bransa aceasta precum și ascuțire, le execut in
atelierul meu, instalat cu electricitate, pe lângă
— — prețurile cele mai moderate. — —

Asudarea mânilor ! Asudarea picioarelor ! Asudarea subțioarelor !

Incetează in decurs de o oră dacă folosim :

„SUDORAN”-ul

a lui MOLNÁR.

Copiile epistolelor de recunoștință snt autenti-
cate de notarul public

Stim. dle farm-cist ! Medicamentul „SUDORAN”
comandat dela Dta, vă mărtu isesc, e bun și mi-a
folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă Cont. S. P.

On. d. Molnár János, farmacie la „Duhul sfânt”
Szombathely. Nu pot întelăsa ca să nu vă fie cu-
noscut, că medicamentul d-tale „SUDORAN” con-
tra asudării picioarelor și subțioarelor are efect sur-
prinzător și e nevătămător și cu conștiința liniștită
il recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. inretr., R.

St. Dle ! Din „SUDORAN”, leac contra asudării
picioarelor, mânelor și subsuori am procurat în-
tă pentru 3 persoane, și întrebându i despre rezultāt,
l-au laudat foarte. Cu stimă A. S. învățator, Oy.

St. Dle apotecar Molnár ! Răspunzând la cartea
d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru „SU-
DORANUL” d-tale Pentru că și eu am suferit in
mare măsură de asudarea picioarelor și după două
massege mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții
mulți cu productul d-tale și te rog să-mi mai tri-
meți 2 sticlețe — și acestea pentru alții. Am rămas
cu stimă G. K. ospătar S.

St. Dle apotecar ! Am primit „SUDORANUL”
comandat, contra asudării de picioare, mâni și sub-
suori. Credemă, că cine-l folosește după receta
prescrișă, il află de neprețuit Cu stimă F. E. coafă, F.

Așa zisul „SUDORANUL” contra asudării de pi-
cioare, mâni subsuori, pregătit de d-voastră, are un
efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună
conștiință il pot reco nanda nu numai celor din pa-
trie ci și străinătății, intrucăt „SUDORANUL” in-
trece mult toate fabricatele străine, de cari m'am
folosit până acum. Iți datorez mulțămită, că m'am
scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățator A.

Se poate comanda la pregătitorul :

Molnár János, apotecar in Szombathely.

Prețul unui flacon 1 cor. 30 fl.
dacă se trimite suma inainte, porto-franco.

Nu mai „SUDORAN” prov. cu marcă să se primească.

Schuster Ferencz

măsar pentru zidiri și mobile in
Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u. 18.

Execută după planuri proprii sau străine

mobile

pentru dormitoare, prânzitoare și sa-
loane precum și aranjamente pentru
cancelarii și prăvălii cu prețuri moderate.

Abonați și răspândiți in toate
părțile țării

TRIBUNA

unicul ziar politic național
român ce apare dimineața.

Invenție nouă! Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebniștare
in economie și acasă, macină excelent orzul,
cucuruzul și grâul, se învârte cu mâna, p-terca
de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe
minut - pe lângă garanță și numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfa-
cerea sămânței de lucernă și trifoiu
de mână cu puterea ori cu mâna, de aplica
in mașina de îmblătit ori de sine stătătoare
Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut să-
mânța trifolului și atelier de repa-
raturi de mașini

ORADEA-MARE
Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

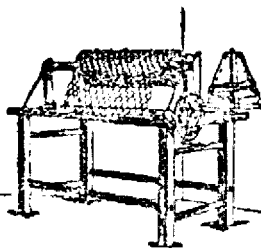

In magazinul de
mașini de cusut
și
biciclete

Kalmár Mihály

Cluj-Kolozsvár, Czertörö-u 56.

se pot cumpăra orice mașini de
cusut pentru gospodărie și indu-
strie, deasemenea biciclete de pln
echipate, plă-
tind lunar, in
rate avanta-
gioase.

Cele mai ex-
celente instru-
mente pentru
săparea de

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca.

Nu trebuie să anteprenori ; domeniile,
comunele, sîrguraticii : singuri pot
face săparea cu instrumentele mele.

— Primlucrător mijlocesc. —

Recomand și mașini pen-
tru împletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri trimis gratis și franco.

— Premiat la 6 expoziții. —

Internat nou în Lipova-Lippa.

Se atrage atențiunea onoraților părinți că în anul școlar 1910—11 se va deschide un internat de băieți în Lipova, corespunzător întru toate cerințelor moderne, a cărui supraveghiere generală va fi încredințată directorului școalelor medii, iar supraveghierea învățământului, corpului profesoral, pecând a stării sanitare va fi încredințată medicului orășanesc.

Din cauza lipsei de spațiu în anul întâi se va primi numai un număr restrâns de elevi, din școala de comerț, civilă și primară pe lângă taxe moderate.

Prospecte trimite la cerere:

A Lippai Diák-Otthon Igazgatósága
Lippán.

Telefon Nr. 991.

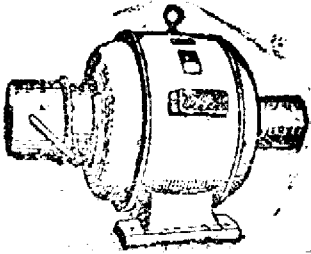
Telefon Nr. 991.

Cea mai ieftină sursă pentru cumpărarea de motoare
— electro-dinamice e fabrica electrotehnică —

HINTERSEER és BARTH

Timișoara-Józsefváros, Rozsa utca Nr. 47.

Avantagiile fabricațiilor noastre. Efect mare, buciom
— cu giulele, neînsemnată consumație de curent. —

Primim repararea specială a motoarelor electrice și mașinilor dinamice de orice fabricație. Micilor industriași oferim garnituri întregi de mașini pe lângă avantajoase condiții de plată. Prospect și prețuri curente, referindu-vă la ziarul acesta se trimit gratis și franco.

ROTH JÓZSEF

măstru de sculptură în piatră,

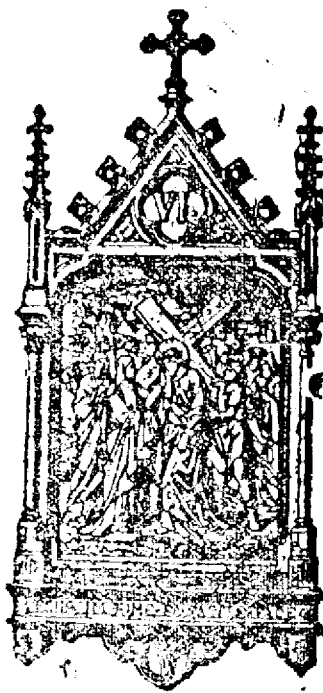
— Segesvár, Seilergasse —

Recomand on. p. t. public depozitul meu bogat și bine asortat de

Monumente de morminte,

din diferită marmoră granit, syenit, labrador și piatră tare de arină, etc. cu prețurile cele mai moderate.

Mai departe mă recomand pentru executarea a tot felul de lucruri de zidărie, ce cad în branșa mea. Schițe și prelinare de spese stau fr. la dispoziție.

Primul Institut sudungar de auritură artistică

a lui **E. I. SPANG**

sculptor și auritor

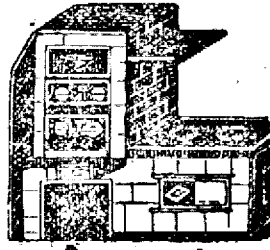
TEMESVÁR - Erzsébetváros
strada Templom Nr. 5.

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur în București, și cu alte medalii de argint la diferite expozițiuni.

Face cu prețuri moderate:

— **iconostasuri, altare —**
amvoane, jertfelnicuri, —

primește renovarea și aurirea iconostaselor vechi, altarelor, a jertfelnicilor și a amvoanelor, precum și a tot felul de lucrări în — — — branșa aceasta. — — —

Zorger György

lăcătar artistic și pentru clădiri
Nagyvárad, Körös-utca 9.

Pregătește orice lucrări din acest ram, cât și reparaturi ca

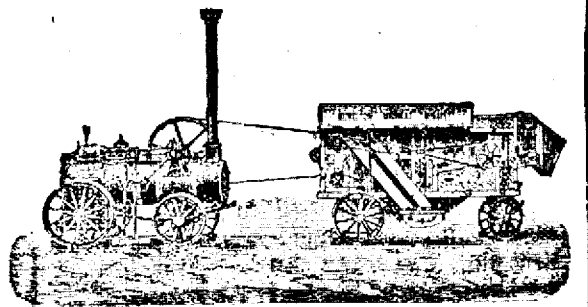
scări, coridoare, cerdacuri, grilaje, căminuri, porți, ferărie pentru portale și clădiri, deasemenea repararea și prefacerea eazelor vertheimane etc.

aranjament pentru — — — rie de metal aranjamente pentru biserici măcelării și căsăplii, — — — in execuție splendidă. basreliefuri, strungă- — — —

Desemnuri și prospecte se trimit gratuit.

Anunțăm on. clientelă că avem încă **2 mașini de treierat** cu putere de 8 cai și **2 mașini cu putere de 4 cai,**

pentru încălzit cu pae, lemne, sau cărbuni, pe cari le putem imediat pune la dispoziția celor cari au lipsă de ele. **Garantie.**

Condițiuni avantajoase de plată. **Frații Burza, Arad, Boros Béni-tér 1.**

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —

Atelierul special de reparat
al renumitel firme:

Schmerek E.

— Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-u. 14. —

Primește tot-felul de reparări și transformarea motoarelor cu benzin, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzin și ulei brut și Arlapuri p. trierab. Bastimente cu benzin, pompe-motor. Mașină de fabricat ghiță. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articlii tehnici. Filule magnetice. Unsoari. Material de condensatiune. Arzătoare cu acetilen. Material pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios — Telefon pentru oraș și comitat Nrul 318. —

Friedrich Schintzel

— fabrică de mezeluri, —
— salam și cârnărie —

Nagyszeben — Hermanstadt
— Jungenwald strasse No. 3. —

Își recomandă diferitele specialități de cârnați de cea mai fină calitate, șunci, salam, pariser, cârnați de hrean și Frankfurt, caș de ficat, sarialadă etc. Slănină albă și pipărată, unsoare curată de porc.

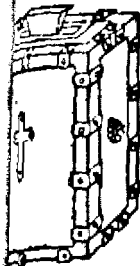
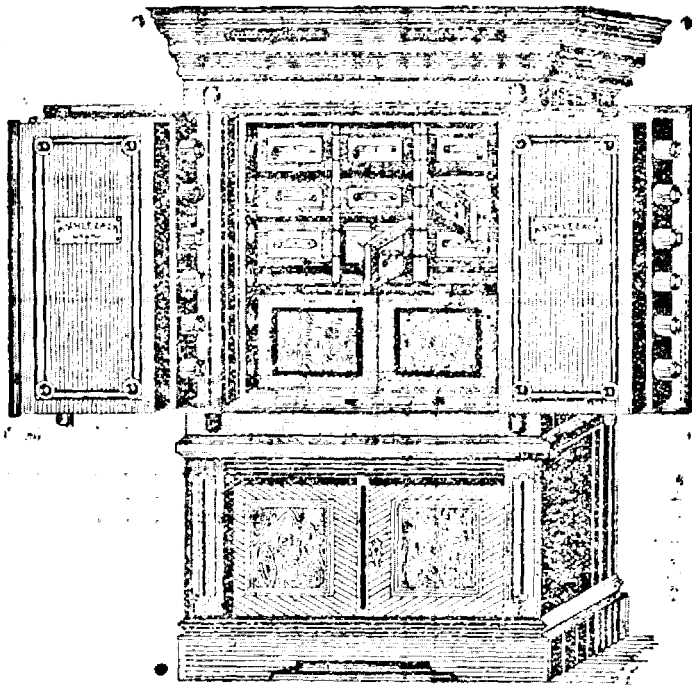
Liste de prețuri gratuit. Vanzătorii primesc rabat. Comandele din provincie se efectuează prompt, atât la expediția cu poșta cât și cu trenul.

CHLEZACK fabrică de casse
pentru bani și
trezore în

Nagyszeben, Lederer-g. 2.

casse cu sertare din scy-
asbest incombustibile, recu-
de cele mai bune. Sertare
panțerate sigur din autogen
mit, camere panțerate, casse
acte, casete, prese pentru
copiat, lacăte de
siguranță, etc.

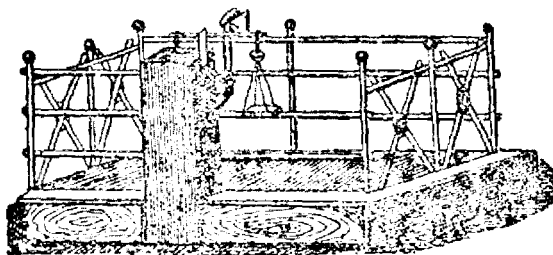
Referindu-vă la zia-
rul nostru vi-se tri-
mit prețuri curente
gratuit și porto fr.
Fabricare din ma-
terialul cel mai bun.

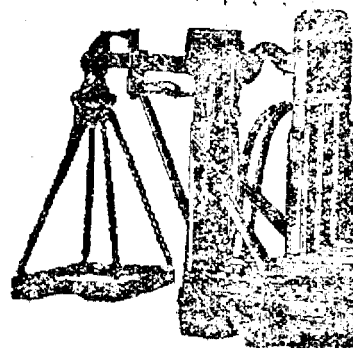
Prima fabrică de cumpene
și greutăți din Brașov.

PAUL WIDMANN

Brașov-Brassó,
Korház-u. 62.

Recomandă tot-felul de:
cumpene și cântare, balanse-
zecimale, centimale și cumpene-pod,
precum și greutăți cu prețurile cele
mai moderate. - Serviciu conștițios.

Se primesc
reparări și
antenticări
din nou.

Toți cei ce se adresează către noi primesc o

carte gratuită

și franco. Jerifa aceasta o aducem numai ca să
atragem atenția lumii suferințe asupra efectului
curei de electricitate. Mulți bolnavi încă nu știu

că curentul galva-
nic se poate folosi
cu rezultat favorabil
contra nervosității
generale, a reuma-
tismului, - neural-
giei, perturbații de
de mistuire, in-
somnie, dureri de
cap, tot-felul de
aparții de slăbiri
și contra multor
boli femeiești.

Cartea se o tri-
mitem în plic

gratuit

și franco,

nu e listă de prețuri
ci un tratat științific,
ușor de înțeles, scris
într-o limbă popu-
lară, deci accesibil
pentru oricine.

Institutul de ordin med. Electro-Vitalizer,

Budapesta, Semmelweis-u. 4. félemelet 51.

Ordinează: peste săpt. dela 10—1 și dela 3—6 ore
Duminea și în zile de sărbători dela 11—1 oră

Cupon pentru o carte gratuită.

Cătră

Electro-Vitalizer Inst. de ord. med.
Budapest, Semmelweis-u. 4. félemelet 51.

Binevoști, vă rog, a-mi trimite o broșură din
lucrarea d-v: „Tratat despre electrografia
modernă”. Gratis și franco.

Numele

Comuna

Județul comit.

Să se taie afară.

„TIMIȘIANA” INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII Fondată la anul 1885.

Centrala în Timișoara oraș (Belváros) Piața Balázs No. 1. (Palatul Mocsonyi).
Filiale în Buziaș, Recaș, Ciacova și Delta.

Telefon pentru centrală Numărul 510.

Telefon pentru „STANDARD” No. 1028.

Capital propriu 1,500.000.— Cor. — Depuneri . 4,000.000.— Coroane.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari
eliberează libele. — Administrează depuneri cu
casete de economizare.

Plătește deponenților după mărimea
sumei depuse 4 1/2% și 5% interese, fără
nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de
interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la 10,000 Coroane, după starea cassei
se plătesc și fără abdicere.

Escomptează cambii și acoardă credite cam-
biale cu acoperire ipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acoardă împrumuturi ipotecare pe case de
închiriat și pe proprietăți de pământ.

Administrează agentura generală pentru
Ungaria de sud a societății de asigurare

„STANDARD”.

Telefon: Filiala Buziaș Nr. 10. — Filiala Recaș Nr. 14.

Telefon: Filiala Ciacova Nr. 16. — Filiala Delta Nr. 26.

Banca Națională a României.

Bilanțul General.

ACTIV.

Incheiat la 30 Iunie 1910.

PASIV.

Casa	Monedă metal.	Aur	88,338.541-71	127,394.950-16	164,605.150 16
		Argint	1,699.786-95		
		Trate Aur	37,356.621-50		
	Bilete de Bancă	37,210.200—	4,868.678 92		
	Efecte predate casei spre încasare		28,029.467-64	56,571.184 08	
	Portofoliu român și străin Centrala		28,541.716-44	11,996.924 —	
	Sucursale și Agenții			14,720.538 18	
	Efecte publice			3,107,121 58	
	fond de rezervă statutar			198.142 13	
	amort. imobil. mobilier și mașini				
	Cupoane			10,584.000 —	
	Imprumuturi pe efecte publice	Centrala	3,772.600—	17,210.997 84	
	Suc. și Ag.	6,775.400—		6,001.378 79	
	Impr. pe ef. publ. în ct. crt. Centrala, Sucurs. și Agenții			713.399 45	
	Imobile			360.748 85	
Mobilier și mașini de imprimerie			108,848.121 —		
Dobânzi datorate la împrumuturi pe efecte publice			114,213.778 10		
Depozite libere			31,333.487 60		
Compt. diverse			545,300.647 68		
de valori			545,300.647 68		

Capital	12,000,000 —	545,300.647	
Fond de rezervă	28,421.362 24		
amortis. imobil, mobilier și mașini	4,248.750 06		
Bilete emise de bancă	291,758.980 —		
Bonuri de casă	694. 54 62		
Reescomptul semestrului viitor	501.441 08		
Depozite de retras	108,848.121 —		
Compturi diverse	96,516.224 79		
Profit și pierdere	2,341.543 89		

PROFIT ȘI PERDERE.

Incheiat la 30 Iunie 1910.

DEBIT.

CREDIT.

Salariile personalului de administrație	589.046 60	1,225.075 05	
de imprimerie	41.281 50		
Cheltuieli de administr., imposite } Centrala	352.151-24		
Către stat, și dif. taxe și indem. } Suc. și Ag.	105.809-48		
Cheltuieli de imprimerie	3.823 95		
Fondul amortizării imobilelor	45.000 —		
mobilierului și mașinilor de imprimerie	12.000 —		
Luminat și încălzit	27.879 77		
Drepturi de prezență	22.070 —		
Material pentru fabricarea biletelor (usate)	14.547 56		
imprimerie	11.522 95		
Sold (beneficiu net)	—		
	—		2,341.543 89
			3,566.616 94

Sold precedent	—	3,566.616 94
Dobânzi și beneficii diverse	2,508.652 48	
Trate și remise și diferite operațiuni cu străinătatea	769.453 11	
Venitul efectelor publice	287.207 37	

p. Guvernator Anton Carp.

Director A. N. Ștefănescu.

HOTEL SCHMIDT

HOTELIER GÜNDISCH M.

in

== SIBIIU—NAGYSZEBEN, BAHNGASSE. ==

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public voiajor că am luat în Sibiiu, hotelul și restaurantul binecunoscut Schmidt, la o sută pași depărtare de gară. Mă voi nizu să pot găstiga încrederea și deplina mulțămire a on. public voiajor. Camere curate, mâncări gustoase, beuturi bune și curate, mese de biliard, ofer un cămin plăcut. Iluminație electrică. Recomandându-mă în atenția onoratului public semnez

Cu distincție
atimă: **Gündisch M.** proprietarul hotelului Schmidt.

Primal atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobire piatrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

sculptor și meșteru piatră

Atelierul central al fabricicii: **KOLOZSVÁR, DÉZSMÁ-U. 2.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmură, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cancelarie Centrală:
Nagyszeben, Fleischergasse 17.
Filiale: Déva, Nagyvárad.

— Atelierul de fotografiat a lui —

Csizhegyi Sándor

Cluj—Kolozsvar, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.

(Lângă farmacia lui Hintz).

* * *

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități pe pânze ori mătase cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj—Kolozsvar, piața Mátyás király-tér 26, lângă farmacia lui Hintz.

Referindu-vă la „Tribuna” veți avea favor în prețuri.

ALBERT LINDENFELD

hărăgar, Hodmezővásárhely, Toldi-u 91.

Se recomandă pentru orice lucrări în acest ram, atât noi cât și reparaturi ca, cazane pentru fert rachiu, aranjamente pentru fabricii de spirt, căldări de spălat, turnătorie de alamă, tigăi, paturi compoște, piue și instalații de apăducte pe lângă prețuri conven.

: Cumpăr aramă nefolosibilă pentru prețuri marl.

